

Mbe de Jesu Kristi woo nJoon ndaen Suun

¹ Suun ma Jesu kristi da Naan Cin wur Ka wur woo da kaem far mo mbii da mo kus ka ji. Jesu Kristi wur lep ngulep wur dam pee kaem wur Joon da, mbaka wur woo mba desa mo de nwur.

² Joon wur ka ten sat agaak mbii de wur ka naa mo jir, ka wur ten ran pwoo ka Naan de Jesu Kristi woo mo nwur nnee, na a zeen.

³ Koo a weye, de wur tang baethaal desa na, be wur nkat daret, ka nen de mo lekom mba kalang pwoo desa na de Naan ka woo na, ka moo cin mba de na sat, be mo nkat daret, mba de pee na ka wul kus, mbaka mba desa na mo ngam da.

*Tokshik Joon Dam Pa
Ekalisya Da Pwoovel Sa*

⁴ Wen Joon kan tok ka Ekalisya de pwoovel sa mo, de mo ndaen yil Eshiya.

Naan wur naa wun shi yit naajeel wur,

ka wur cin tongyang nwun zak.

Naan de wur de yaksə,

de pagyet wur de yam,

ka de wur ndang ji,

ka Riin de pwoovel na mo,

de mo dar ntom

ka Naan a peetong

wur da des.

⁵ Ka Jesu Kristi,

de wur a langteng de a zeen,

wur a dinshee,
 de mo shee yool kə wur a peemúut,
 kə zak, a wur a Mishkoom nkaa
 mishkoom de mo ndəən yil desə jir.
 Wur wal mmun a mbə muut
 de wur beer toom fin,
 be wur fween mun
 mbut shikbish fun mo.
 6 Wur le mə dee a mishkoom mə pris mo,
 mbəkə mə seyil de nNaan puun wur.
 Ram, kə iiko, mo
 dee a mə Jesu Kristi
 mbə ngaa-ngaa. Nə aasə!

7 Wu naa, wur pə jì
 nkaa nluu.
 Gurum mo nnaa wur jir,
 mbe kə nen de gyet mo shulang wur.
 Gurum de mo ndəən yil desə jir,
 mo nwal maap mbə wur.
 Nə ndəən aasə! Nə aasə.

8 Daa Naan dedes wur sat nənee <<a wen de
 shee kə mbə mo, kə kyes kə mbə mo jir zak. Naan
 de wur de yaksə, wur de yam, kə a wur pə jì zak.>>

Jesu Kristi kámshin nJoon

9 A an, Joon dyemnəən fuu ngudəm ndang Jesu,
 an a memee ndəən wun nen de wuu gung kə
 shwaajeel, mbəde wun a dər Mishkoom Kristi. An
 mee laayil, de am neer nə cærkaat, de moo pet nə
 a Patmos, mbəde gyet an kən satpwoo Naan nə
 gurum mo, de Jesu wur shin langteng ne.

10 Parpuus kə Daa, be Riin Naan wur jì del
 ndəən an. Dangbe wen kələng mee doo dedes, kaa
 wal kə feer sə. Pə leshap mbwoon fen.

11 Doo ne sat an nānee, << A ran mbəde waa nkaa naa nə, kə a lep kə bəəthaal nə də Ekəlisya dəpwoovəl sə mo, de mo nyilkaam, Afisus kə Simena, kə Pagamum, kə Tayatəra, kə Sardis, kə Filadalfiya, kə Lodisiya.>>

12 Wen cəər mbəkə an naa ngwe de wur katp-woo nə də. Kaade an cəər, be an naa, peelee ngyem mo pwoovəl, de mo dak mo a shi zinariya.

13 Nnaar kə peelee ngyem de pwoovəl desə nə mo, be an naa mee gwar wur dar də, de wur lapshak kə Lāa Gurum. Wur lep mee nlər de nə sham wul wur nkwakshii, kə wur bwoot mee teng sə cəər nkaa tuur wur, de mo dak mənə a shi zinariya.

14 Shwepkāa wur nə mo piyaa kaa shuu sə, kə nə kaa door sə. Yit wur nə mo lapwus kaa liis kə wus sə.

15 Shi wur mo mələp, kaa shool demələp, de mo tap dak shi wus mbəkə nə dee a deret sə. Doo wur nə a kaa wal kə am de moo sham mpətuul sə.

16 Wur kə zar mo pwoovəl nsarse wur, kə mee kwai di se put pwoo wur de nə se koop weet. Yit wur nə fes bangpee hakyeng kaa puus a naar sə.

17 Kaade an naa wur, be an taa nyil nder shii wur kaa an kən mumuut sə. Be wur le sarse wur nkaa an, dangbe wur sat nānee, <<Taji kəərmuut yaa waa kas. A an a dīnshee, kə a an a kyes ne.

18 A an a de mmeen. Gyet an kən muut, mbe yaksə, be an kə seen. Wen ntong de kə seen mbe ngaa-ngaa. Wen kə mbii wang peemúut, kə peedəm kə nen mumuut mo, a sar fən.

19 <<A ran mbəde aa ten a naa mo yaksə, kə mbəde waa nkaa naa mo, kə mbəde mo mbə jì.

²⁰ A desə nə a shii kə zar desəsok de pwoovəl de mo nsarse fen, kə peedar mə ngyem de pwoovəl de mo dak a shi zinariya. Zar de pwoovəl nə mo, a mo a nenlep kə Ekəlisya de pwoovəl nə mo, kə peedar kə ngyem de pwoovəl sə mo, mo a Ekəlisya de pwoovəl nə mo zak.>>

2

Lep dām pee Ekəlisya de nən nyil Afisus

¹ <<A ran shi dām lep-Naan de Ekəlisya di Sarduis wur den Ekəlisya de nən nyil Afisus nānee, << Lep desə nə, a pwoo de nə put mpwoo kə gwar de wur kə zar mo pwoovəl nsarse wur sə, de wur mwaan nnaar kə peelee ngyem de pwoovəl sə mo, de mo dak mo a shi zinariya sə.

² Wen man dak de wun kə ten cin nə, kə jeel fuu, kə gung fuu zak. Baa wuu shaar kə nendebish mo kas. Wuu cam shiimwaan kə nen de mo sat nānee, << wudun a jeplep Jesu mo, mbe baa mo a jeplep Kristi kas. Wuu ten wu man ne, moo cin a dung.

³ Wu gung, koo de wun nkaa shwaajeel mbə sām fen, be taji wu baa mbwoon kas.

⁴ Amma an de kə mee mbii mändong nkaa wun de an kən rəbet sat nə nwun. Baa wu kudfi wuu wal nghan kaa de gyet wuu wal an nshee sə kas.

⁵ Taji wu mander nshiimwaan fuu de gyet yam, akudang wuu taa wu pal sə kas. Wu tuwap, mbəkə wu baa wu mwaan de ndəən ar nə, kaa gyet yam sə. Katdang baa wu tuwap kas, be an mbə jì, kə an mang peelee ngyem nə de a peedar ni.

⁶ Dangbe mbə mbii mändong de an kə kwoop wun mbə nə a ndəsi, baa dʒeen wun mbə ɗak nen Nikolaitan mo kas, kaadə baa nə a dʒeen fen kas sə.

⁷ Ngwe de wur kə kom, mbə kələngpee be wur kələng mbəde Riin nə nkaa sat nə nendəm ɗangnaan mo, <<Ngwe de wur se koorong, be an ncin pee nwur se laatəng de nə a mə seen, de nə kàa ndəən bong kə Naan.>>

*Lep Dəm Pee Ekəlisya
De Nən nYil nSimena*

⁸ <<A ran lep dəm pee ngulep Naan de wur dəən Ekəlisya de nən nyil nSimena nənee, <<Lep desə nə a pwoo de nə put mpwoo kə gwar de wur a ɗinshee, kə a wur a kyes kə mbə mo jir, de gyet wur kə muut, mbe yaksə wur kə seen.

⁹ Wen man shwa jeel fuu mo kə jeel fuu, kə zak, nghan man nənee, << Jir kə sə wun a nenlong mo. Wen man pwoo ɗebish mə nen de moo lesut a nen Yahudi mo, be baa mo a nen Yahudi mo kas. Mo a nen kə ngujwaan mo.

¹⁰ Taji wu kat mee kəərmuut nkaa jeel de wun mbə shwaa nə kas. A kələng, nGujwaan wur cam wun. Wur nle pak fuu mo ndəən lushoot, wun nshwaajeel mbə teer mo kaapaat. Mbe wu gung, taji wu cii an kas, koo de mo ntətwe wun, be wu gung, mbəkə an cin biikaa koorong mə seen dedes nwun.

¹¹ Ngwe de wur kə kom, be wur kələng mbəde Riin wur nkaa sat nə (Ekəlisya) nendəm ndang Naan mo. Ngwe de wur se koorong, be baa muut de vəl nən ntung wur kas.>>

Lep Dām Pee Ekəlisya
De Nən nYil Pagamum

¹² <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur Ekəlisya de nen nyil Pagamum nə, Lep desə nə put a mpwoo kə gwar de wur kə kwai de nə se koop vəl sə.

¹³ Wen man, npee de wuu tong de nə, be ngujwaan wur kə le mpeetong fən a pee mə nə. jir kəsə be wuu yaa səm fən balbal. Baa wu nyan shin zeenpwoo fən kas, kaadə gyet dəən teer mə Antipas mo ngucin langteng fən mbə mo tu wur ndəən yilkaam fu peede shetaan kə tong.

¹⁴ Mbe an kə rep pak mbə mo lee nkaa wun. Wun kə pak gurun mo nnaar fuu, de moo dām a ndang kām mə Balaam. Gyet a Balaam wur kām mBalak, kə wur gangkwak nen Izrel mo, mbe gyet mo shin shikbish mbə se mbiise de gyet mo kə ten cin nkum, kə cin mbə debish mo kaa ngaa sə.

¹⁵ Kəzak, wun kə nen de moo dām ndang kām nən Nikolaus mo.

¹⁶ Wu tuwap, kas be an kus kə jì, kun cin lek de kə wun, shi kwai fən de nə jì put mpwoo fən sə.

¹⁷ Ngwe de wur kə kom, mbə kələngpee, be wur kələng mbəde Riin Naan wur nkaa sat nə Ekəlisya nendəm ndang Naan mo.>>

Ngwe de wur se koorong, be nghan ncin pak man de nə a səsok nwur. Kə zak, an ncin jwak depiyaa ngwar nə, kə səm depwoo a rəran dī kə nkaa jwak nə. Gwar de wur nlap jwak nə, be a wur man mbəde mo ran nkaa nə bejee dak.

Lep Dām Pee Ekəlisya
De nYil nTayatira

¹⁸ <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur tap kə Ekəlisya de nən nyil nTayatəra nə, Lep desə nə put a mpwoo kə Lāa kə Naan de yit wur moo lapwus kaa mbəlem kə wus sə, de shii wur moo məlep kaa shool de mo tap dak nə sə.

¹⁹ Wen man dak fuu mo, kə wal fuu, kə cinzeen fuu, kə dak bam de wu cin mo, kə gung fuu, kə zak, yaksə be wun nkaa cin dak nə met de gyet wu cin mo nshee.

²⁰ Mbə jir kəsə, be an kə mbə desə mo nkaa del dekə desə moo nkaa wun. Mbede wu tap wu kiye mat de moo pet war a Jezebel sə, de war pet set a mat satpwoo kə Naan. A shi ar kām war, be war le kə kərem fən mo cin mbə debish mo kaa cin ngaa, kə se mbiise de mo kə ten cin nkum.

²¹ Wen kən shin pee nwar, mbəkə war tuwap də, be war cii tuwap mbə shikbish war, de nə a mə ngaa.

²² Wen nle kə shwal yaa war də, kə nen de moo cin ngaa ashak kə war, katdang baa mo tuwap kas, kə mo nook cin mbii debish mənə mo kas, be nghan shin jeel mo.

²³ Wen nle kə jep war mo murep kə shwal, mbəkə Ekəlisya mo jir mo man di nānee, << an a ngwe de an kən man pan de nə ndəən pətuup gurun mo, kə zak, an kən leng pətuup mo mo. Wen nkwat koo a weye nciit kə dak de ngwe nə kə ten cin.

²⁴ Yaksə kən nsat wun koor nen Tayatəra, de baa wu lap kām nə kas, baa wu man mbii debish, de gurun moo pet nə a de səsok ndər mə Shetan kas, baa an le teng kaa wun kə mee leeton kas.

²⁵ Wu dar balbal ndəən mbiide wuu ten wu kām, dang mbaa nji.

²⁶ mbe gwar de wur se koorong, dang wur cin dyen fən, dām sul, an shin bal nkaa yil nə mo.

²⁷ Mo ncìn mulki nkaa yil nə mo, a shi kám shool, dang mo mpyan mo, a kaa tuulwan de gurum kə piin nə sə, kaade wen kən kat bal nsar puun fen sə

²⁸ be an nshin zar mangbit ngwar mənə.

²⁹ Ngwe de wur kə kom, mbə kələngpee, be wur kələng mbəde Riin Naan nə sat luu Naan nə mo>>

3

Lep dām pee Ekəlisya de nə nyil nSardis

¹ <<A ran lep dām shi dām ngulep Naan de Ekəlisya de nə nyil nSardis nənee, << A lep nə ndesə, de nə put a mpwoo kə gwar de wur kə Riin Naan mo pwoovəl, kə zar mo pwoovəl zak.

Wen man dak fwa, waa le kə gurum mo pan nnee, waa de kə seen, mbe waa a demumuut.

² A yool atəng, mbəkə a fwang rep koor seen de nə dee nə de, mbəkə taji nə sət muut kənding-nding. Wen naa, baa shiimwaan fwa nə a deret nyit kə Naan kas.

³ Mbemənə, be nghan kən sat nwaa, a pan mbəde gyet aa ten a kələng mo, de gyet mbe aa lap mo. A cinzeen mənə mo balbal. A yool, Katdang baa waa yool kas, be an mbaaji a kaa wat sə, de baa waa mman parpuus baaji fən nə kas.

⁴ Mbe rep pak gurum mo de, nyil nSardis, de mo tap le lée mo mo a debang. Nen mənə moo mwaan ashak kə nghan. Mo nlep lée depiyaa-piyaa mo, mbəde shiimwaan fur nə mo ret.

⁵ Nen de mo se koorong, be mo nlep lée depiyaa-piyaa mo zak. Baa an ncam tu sām mo ndāen bēthaal mā nenseen mo kas. Kə lep wur mo, be an nsat agaak ne, mo a nen fen mo akyeen Naan, kə kəkyeen Jelep wur mo.

⁶ Ngwe de wur kə kom mbə kəlengpee, be wur kəleng mbii de Riin Naan wur nkaa sat nə nen lu Naan mo.>>

*Lep dām pee Ekəlisya
de nən nyil nFiladalɣiya*

⁷ <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur kə tap Ekəlisya de nən nyil nFiladalɣiya.

<<Lep desə nə put a mpwoo kə gwar de wur a deɓang kə wur azeen. A wur kə makuli kə Devid. Katɗang wur wang pwoolu nə, be baa mee gurum mak shoot nə kas, kə zak, katɗang wur shoot pee nə, be baa mee gurum mmak wang nə kas.

⁸ Wen man ɗak fwa. A naa, an kən ten wangpee nwaa, de baa mee ngwe mmak shoot nə kas. Wen man nənee, << koo de baa ɓal fwa nə des kas, be waa aa ɗar ɓalɓal ndāen pwoo fen, kə zak, baa waa ciipwoo nənee a nook man an kas.

⁹ A kəleng, an nle nen mā nguɗwaan de moo le sut a nen Yahudi sə mo, mbe baa mo a nen Yahudi mo kas, moo cin a ɗung. Wen nle kə nendung desə mo jì kurum ntoom fwa, kə nder shii fwa, kə mo man de zak nənee, << an wal nwaa.

¹⁰ Kaade aa ten a keer war fen sə mo, kə gung zak, mpeemənə be nghan ntap kə waa, mbəkə taji mee mbii tung waa kas, ndāen teer mā jeel de nən ndang jì nkaa yil nə, mbəkə nə cam gurum mo de jir ndāen ɓəm-yil ne.

¹¹ Wen ndang jì kəlak-kəlak. A yaa mbəde waa kə nə balbal, mbəkə taji, mee gurum mang zuum mə koorong nə kas.

¹² Jir gwar de wur se koorong, be an nle kə war den a kaa ndwet mə Lu Naan dedes Naan fen. De baa nə ncam put de ndəən Lu Naan nə kas. Wen nran səm Naan fən nkaa mo, kə səm mə yil Naan fen, Jerusalem depwoo, de nə tong a deng sham pə Naan fen də, kəzak, an nran səm fən depwoo nkaa mo.

¹³ Ngwe de wur kə kom mbə kələngpee, be wur kələng mbəde Riin Naan wur nkaa sat nen dəm ndang Naan mo.>>

*Lep dām pee Ekəlisya
de nən nyil nLodisiya*

¹⁴ Gwar nə sat nghan nənnee, <<A ran lep dām pee ngulep kə Naan de wur tap kə Ekəlisya de nən nyil nLodisiya.

<<Lep desə nə put a mpwoo kə gwar de moo pet wur a Amin. Shi kə mənə nənnee, <nə aasə> Wur a ngwe de azeen-nzeen, kə wur a langteng de azeen. A wur a kuk kə mbəde Naan wur le mo jir.

¹⁵ Wen man dak fwa, baa waa a dezuum koo detal kas. Ngyel de waa a dezuum, koo detal.

¹⁶ mbəde waa anaar-anaar, baa waa a detal kas, koo dezuum kas, mpeemənə, be an mbe wut waa put aku mbut mpwoo fən.

¹⁷ Waa sat nənnee, << waa kə long, kə waa kat mbii mo jir! Mbə baa aa rebet mee mbii kas. Dangbe baa waa man nə nghaa kə mbii kas, nghaa bii yitmwaa, ngu jeel, vuum, kə ngum.

¹⁸ Wen pə shin kar wun kə wu seet zinariya dəret də mo ɗak shi wus pə nghan mbəkə a ɗee ɗe a ngulong. A seet lée ɗepiyaa mo pə nghan ɗi, mbəkə a paa gum bii naashweep fwa ɗi. A jì a seet yen mə yit zak, mbəkə a le ɗe nyit fwa mo, mbəkə a naapee ɗi.

¹⁹ Nen ɗe wen kən wal mo, a mo a nen ɗe kən gwak mo inn le more kaa ar. Mbemənə, be wu ɗar azeen-nzeen, mbəkə wu tuwap ɗi.

²⁰ An səsə kən ɗar mpwoolu nə pə ɓwap pee. Katɗang mee ngwe kələng ɗoo fen, ɗang gwar nə wang pwoolu nə, be nghan ndel ndəən lu nə, mbə nghan se mbiise ashak kə gwar mənə, kə gwar mənə nse mbiise ashak kə nghan zak.

²¹ Gwe ɗe wu se koorong, be wen shin pee mo, mbəkə mo tong ɗe ashak kə nghan nkaa mbetong mə mulki fen, kaade gyet wen kən se koorong sə. Wen kən tong ashak kə puun fen nkaa mbətonɡ mə mulki wur.

²² Ngwe ɗe wur kə kom mbə kələngpee, be wu kələng mbəɗe Riin nə nkaa sat nə lunaan mo.>>

4

Seyil nNaan adeng

¹ Abwoon mənə, be an ɗiyeep yit fən. Be an naa mee polu ɗe nə a wuwang ndəən ɗengnaan, be an kələng ɗoo ɗe nə wal nciit kə feer, ɗe ɗi nə katpwoo kə an nshee. Nə sat an nənnee, <<A kàa mpesi. Wen nkám nwaa mbəɗe ting mo ncìn abwoon mbii ɗesə mo.>>

² Abet-Abet, be Riin Naan wur jì ɗel ndəən an, ɗangbe ndəən ɗengnaan, be an naa mee peetong mə mulki, ɗe mee gwar kə tong nkaa ne.

³ Yit kə gwar də wur tong nkaa nə, nii lapwus kaa jwak dəret də moo pet mo a jaspə, kə kaneliyan, kə lilliu də nə lapshak kə mee jwak də moo pet nə a emiral, mo tap neer peetong mə mulki nə cəərkaat.

⁴ Mee peetong mə mulki mo laarvəl baafeer, mo neer peetong mə mulki nə le nnaar. Nennan mo laarvəl baafeer, moo tong nkaa peetong mə mulki dīisi nə mo. Nennan desə nə mo, moo lep a lée dəpiyaa-piyaa mo, kə zak, mo lep a mbekáa mə mulki, də mo dak mo a shi zinariya.

⁵ Mələp kə pee kə put də ndəən peetong mə mulki nə, kə or dedes kə nluu pərep. Akiyeen kə peetong mə mulki desə nə mo, be ngyem mo pwoovəl mo nkaa lapwus. A desə nə mo a Riin Naan də pwoovəl sə mo.

⁶ Kəzak, akyeen kə peetong mə mulki nə, be an naa mee mbə káa baahar sə, də nə məlep kaa gəlas sə, kə nə dong kyet-kyet. Mee mbəde mo kə seen, mo feer, moo dar peefeer, cəər mbwoon kə peetong mə mulki dedes nə, mbə defeer də mo kə seen nə mo, mo gam kə yit nkoop mbwoon kə nkoop ndəən.

⁷ Din nshee nə, lapshak kə nvar, devəl nə lapshak kə kus randong, dekun nə, be yit kə nə nciit kə mə gurun, defeer nə lapshak kə puul də nə nkaa yool ncáap sə.

⁸ Koo a dedangyi ndəən mbəde mo kə seen feer desə nə mo, be nə kə cáap mo peemee, kə mo kə yit cəər kat kə nder caap mo. Mpar kə puus, baa mo nok sat nənee,

<<Dəbang, dəbang, dəbang,
a wur a də yam,

kə a wur a ɗe yaksə,

kə a wur a ɗə mə ji zak.>>

⁹ Kaade mbii defeer ɗe mo kə seen ɗesə mo, mo kwoop, kə mo cin ɗedes mə pəlang, pee gwar ɗe wur tong nkaa peetong mə mulki nə, a wur ɗe wur kə seen mbe ngaa-ngaa.

¹⁰ ɓe Nennan ɗe laarvəl baafeer sə mo, mo zəm ntoom kə gwar ɗe wur tong nkaa peetong mə mulki nə, mo seyil nwur. Wur ɗe wur mmeen mbe ngaa-ngaa. Nennan ɗesə nə mo shwat mbiikáa ɗe mə mulki mo mo ntoom wur, ɗang mo nkaa sat nənee,

¹¹ <<Daa Naan fun
a waa mak lap ram,

kə kwoop, kə ɓal

A waa ɗak mbə mo ɗe jir,

A shi pan fwa ɓe

waa ɗak mo ɗə, kəzak,

A waa cin nseen mo.>>

5

Bəat-haal decicibet kə Laatəm

¹ Wen naa mee bəat haal ɗe nə a cicibet ndəən sarse kə gwar ɗe wur tong nkaa peetong mə mulki nə. Mo ran-ran nkaa bəat haal ɗesə nə, nkoop mbwoon kə nkoop ndəən zak. Mo lus mo pwoovəl shi stam.

² Dangbe wen naa mee ngulep kə Naan ɗədes, ɗe wur nkaa satpwoo ɓalɓal nənee, <<A wii mmak fələp káa kə <<stam ɗe pwoovəl nə mo, <<mbe kə wur wang bəəthaal <<decicibet nə ɗe ye?>>

³ Mbe baa mee gurum ndəən ɗengnaan, koo ndəən yil ɗese, koo nder kə yil nə, ɗe wur mak

wang bəət haal desə nə, kə wur mak naa dəən nə de kas.

⁴ Be wen wal hakyeng, mbəde baa mo kat mee gurun de wur mak wang bəəthaal nə, koo naa dəən nə kas.

⁵ Dangbe memee ndəən nennan nə mo, sat an nənee, <<Taji a wal kas, a naa mbwoor ndang kə Juda, kə ndang kə Devid wur kə se koorong. Wur mmak fəlep nbii de mo lwas nə, kə wur wang bəət haal nə, kə mbii lwas depwoovəl nə mo.>>

⁶ Dangbe an naa mee Laatəm kə naapee kaa de ge gap sə, kə dar nnaar kə peetong mə mulki nə mo, mo neer wur cəər kat kə mbə defeer de mo kə seen sə mo, kə nennan de sə mo. Laatəm desə nə kə soom mo pwoovəl, kə yit mo pwoovəl zak. Dese nə mo a Riin kə Naan de pwoovəl sə mo, de Naan wur lep mo koo a pee dēdangyi ndəən yil dese.

⁷ Laatəm desə nə yool dəm lap bəət haal decibet de nə nsarse kə gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki ne.

⁸ Kaade wur lap bəəthaal desə nə, be mbəde mo kə seen feer sə mo, kə nennan de laarvəl baafeer sə mo, mo kurum nyil, ntoom kə Laatəm nə. Koo a weye ndəən nennan de laarvəl baafeer sə mo, be mo kə ndeng-ndeng, mo kə yaa daa shool, zinariya, de nə gam kə mee mbiizuum deshang. Mbiizuum desə nə a dangnaan kə nen kə Naan mo.

⁹ Mo mang mee kook depwoo nənee,
<<A wa a mak
 mbə a mang bəət haal nə,
kə a wang lwas nə mo,
 mbəde gyet mo kə tu waa,

kə a shi toom fwa,
 be a waa seet gurum mo des,
kə a jì kə mo nDaa Naan.
 Nen de waa seet nə mo,
mo put a ndəən koo a soon dedangyii.
 Kə koo a ndəən lespwoo dedangyii,
kə koo a ndəən gurum dedang mo yii,
 kə koo a ndəən yil dedangyii zak.

¹⁰ Waa le mo dee a mishkoom,
 kə mo dee a pris mo cin dak nNaan fun,
kəzak, mo se mulki nkaa mo ndəən yil ne.

¹¹ Kaade naapee, be an kələng doo kə nenlep
Naan mo des, de mo ngal kaapaat nkaa ngal kaa-
paat, de mo neer peetong mə mulki nə cəərkaat,
kə mbii defeer de mo kə seen sə mo, mo neer
mbetong mə mulki nə kə Nennan sə mo.

¹² Mo cin kook shi doo dedes nənee,
<<Laatəm de gyet mo kə tu nə,
 a wur mak lap,
iiko kə long, kə seen, kə bal,
 kə dedes kə ram, kə kwoop.>>

¹³ Dangbe an kələng mbəde mo dak mo jir, de
mo ndəən dengnaan, kə de mo ndəən yil, kə de
mo nder kə yil, kə de mo nkaa am, kə mbəde mo
ndəən mo jir, mo cin kook nənee,
<<Mbee wur de wuu tong nkaa
peetong mə mulki,
 kə Laatəm, wu yit kə mə kwoop wur,
kə shin dedes nwur,
kə ram, kə iiko
 kə bal ngaa-ngaa.>>

¹⁴ Dangbe mbæde mo kə seen feer sə mo sat nānee, <<nə akə sə.> dang Nennan sə mo nkurum furum, kə mo seyil de nwur.

6

Mbiiluwaspee mo

¹ Wen naa kaade Laatəm nə, fulep mbii luwaspee dīnshee mbwut depwoovəl sə mo. Dangbe an kələng doo kə memee mbut mbə defeer de mo kə seen sə. Wur petpee shi doo dəbal kaa kwòot kə nluu sə nānee, <<Jì!>>

² Kaade wen naapee, be wen naa mee bəreng depiyaa kə jì akyeen fen. Gwar de wur lang bəreng desə, wur kə nree nsar wur. Mo shin mbiikáa dēdes nwur, wur jì put kaa bəreng nə kaa gu koorong sə, mbe kə wur sə koorong dī.

³ Kaade Laatəm nə fulep mbii lwaspee devəl nə, be wen kələng mbii devəl də kə seen sə mo, sat nānee, <<jì!>>

⁴ Dangbe mee bəring npoo jì put, nə a naat. Gwar de wur lang bəring denaat desə nə, mo shin iiko nwur mbəkə wur mang tongryang baa kə nə aku ndəən yil dese, mbəkə gurum mo doom twe shak dī. mo shin mee kwai dēdes nwur zak.

⁵ Kaade Laatəm nə fulep mbii luwaspee dekun nə, be wen kələng mbii dekun, de kə seen nə sat nānee, <<jì!>> naapee, be naa bəring detəp a kyeen fen. Gwar de wur lang bəring detəp nə, wur kə mbii kám mbii mo ndəən sar fən.

⁶ be nkələng mee mbii kaa doo sə, ndəən mbə defeer de mo kə seen sə, doo nə sat nānee, <<Gurum mmang shool dak wur, mə puus məndong, kə wur seet muuduu mə alkama de məndong, kə zak,

gurum mang shool dak wur, mə puus mändong, kə wur seet muuduu mo kun mə shwanan də. Mbe taji a təkook kə mwoor nə kə am anab nə kas.>>

⁷ Kaade Laatəm nə fulep mbii luwaspee defeer nə, be wen kələng doo kə defeer mbut mbəde mo kə seen nə wur sat nənee, <<Ji!>>

⁸ Ool mee bəring sə, nə a vuun, akyeen fən, moo pet gwar de wur lang bəring desə a muut, kə peetong nə nenmuut mo mbwoon nwur. Mo cin iiko mo nkaa mändong mbut feer kə yil nə, mbəkə mo twe gurum mo shi kwai, kə neen, kə muut, kə luwayil mo zak.

⁹ Kaade wur fulep mbiiluwaspee depaat nə, be wen naa nder kə peewus mbezuum. A seen kə nen de gyet mo twe mo, mbəde gyet mo satpwoo Naan nə, kə zak, mo dar kaa shin zeen fur.

¹⁰ Mo petpee shi doo dedes <<Daa Naan dədes, dəbang, kə de waa azeen, <<a pərang dang wen ntokdyeel nenyil nə mo ye? <<Nen de gyet mo twe mun sə mo, <<mbəkə waa laa kwat mo de yii?>>

¹¹ Koo awayi dəən mo mo shin lée depiyaa mo jwal. Dang mo waa sat mo nənee, <<Wu gung delee aku, kə duu kə shaar dak fuu mo, kə dyemnəən fuu de mo ntwe mo, kaade mo twe wun sə,

¹² Naa Laatəm nə fulep mbii luwaspee depeemee nə, be naa yil nə yoon des zam, dangbe puus nə cəər dee a təp kaa nlər maap, de moo dak shi shweep ghə sə, kə tar nə cəər dee a naat kaa toom sə.

¹³ Zar mo ndəən dengnaan, mbe mo sham dyong nyil, kaadə laatəng kyeen denung moo dyong nyil, katdang kut cutpee balbal sə.

¹⁴ Dengnaan nə ɗel loom kaa garvit de mo cəbet sə, mo shang jir zuul nə mo, kə yil de am neer mo le nnaar, baa kə nə pee mo de.

¹⁵ Dangbe mishkoom mə yil nə mo, kə nen de mo se mulki mo, Ke jep mishkoom mo kə ɗenan-nan mə shiitoo mo, kə nenlong mo, kə nen de mo kə iiko mo, kə koor gurun mo jir, kərem mo, kə jeplu mo, mo ɗəm loom ndəən gwoot mo, kə goop zuul mo.

¹⁶ Mo pət Zuul nə mo kə jwak nə mo nənee, <<Wu jì wu taa nkaa mun, kə wun paa mun yit gwar de wur kə tong nkaa mulki nə kə tuup Laatəm nə.

¹⁷ Mbeede puus tuup mo ɗeɗes nii jì wul. A wii mmak ɗar pwoo nə mpuus mənə yii?>>

7

Gurum mo Ngäl Kambil Məndong kə Lar Feer Ba Feer Deluluwas

¹ Abwoon de mbii ɗesə mo kyes, be nghan naa nenlep kə Naan mo feer, moo ɗar nkoop kwang defeer mə yil nə, mo yaa kut ɗin nkwang defeer mə yil nə mo ɗar kə nə, mbəkə taji mee kut cutpee nkaa yil nə, koo nkaa baahar, koo nkaa təng mo kas.

² Dangbe nghan naa mee ngulep nNaan, de wur kə put a nkoop puus kàa, wur kə me bii ləlu Awas pee Naan de kə seen nsar wur. Wur pet nenlep defeer nə mo shi ɗoo ɗi balbal de mo shin iiko mo, mbəkə mo təkook kə yil kə am.

³ Be wur sat nənee, <<Taji wu wat yil nə, koo baahar nə, koo təng mo kas. Wu ɗar akudang,

see mə le fili (alaama) mə ləluwas mə Naan nkaa
pəkyeen mə kərem wur mo akudang.>>

⁴ Dangbe nghan kələng duu nen də mo le fili
(alaama) nə mo mpəkyeen mo, mo ngal kambil
məndong kə lar feer baafeer. Nen desə nə mo put
a ndəən koo soon dəfangyi mə nen Izrel mo.

⁵ nKwang soon Juda mo, Ngäl kaapaat baavəl
nKwang soon mə Ruben mo, Ngäl kaapaat baavəl.
nDəən soon mə Gad mo, Ngäl kaapaat baavəl.

⁶ nKwang soon mə Asher mo, ngäl kaapaat
baavəl,
nKwang soon mú Naftali mo, ngäl kaapaat
baavəl,
nKwang soon Manasseh, ngäl kaapaat
baavəl.

⁷ nKwang soon mə Simiyon, ngäl kaapaat baavəl.
nKwang soon Levayi mo, ngäl kaapaat baavəl,
nKwang soon Isaka, ngäl kaapaat baavəl,
nKwang soon Zebulum, ngäl kaapaat baavəl,
nKwang soon Josef, ngäl kaapaat baavəl.

⁸ nKwang soon Zebulum, ngäl kaapaat baavəl,
nKwang soon Josef, ngäl kaapaat baavəl.
nKwang soon mə Benjami mo, ngäl kaapaat
baavəl.

Duu Gurum mo kə nlər dəpiyaa

⁹ Abwoon desə, be wen ool, mbə duu gurum mo
des, de baa mee gurum mak tang mo kas. Nen
desə nə mo puwat a ndəən yil mo shinə-shinə,
kə nkvang soon mo shinə-shinə, kə gurum mo
shinə-shinə, kə liispwoo mo shinə-shinə, kə ndəən
koo a pee dəfangyi ndəən yil desə. Mo dar ntoom
peetong mə mulki, kə ntoom Laatəm. Mo jwal lée
dəpiyaa mo, mo kə kom kəkar nsar mo zak.

¹⁰ Mo diyeep doo mo mo ashak shibal, nānee,
<<Bam tong a pə Naan fun,
 de wur tong
nkaa peetong mə mulki sə,
kə Laatəm nə.>>

¹¹ Nenlep mo jir, moo dar atəng neer peetong
mə mulki nə, kə nennan sə mo, kə mbə defeer de
mo kə seen sə mo zak. Nenlep nə mo saam kə yit
fur nyil ntoom peetong mə mulki nə, kə mo seyil
nNaan.

¹² Mo sat nānee,
<<Nə aasə, kwoop, kə dehai, kə seen,
 kə pəlang, kə dades, kə iiko,
kə bal, mo dee a mə Naan fun
 mbə ngaa-ngaa, Nə aasə.>>

¹³ Dangbe memee mbut nennan nə mo wur tal
pə an di, be wur sat nānee, <<Nen də mo din nlər
de piyaa-piyaa sə mo awii mo me? Mo pwat a ni
jii?>>

¹⁴ Wen lap nwur nānee, <<Daa fen, a man.>>
Dangbe wur sat nānee,
<<Nen desə mo, a nen
de mo pwat ndəən nen
 di mo shin keer mo,
mo kə vvang lée nmo,
kə mo dee a depiyaa mo,
 ndəən toom Laatəm.

¹⁵ A mpeemənə, be moo dar ntoom peetong mə
mulki Naan,
kə moo seyil ndəən Lu Naan dades,
 mpaar kə puus.
Gwar de wur tong nkaa peetong
mə mulki nə,
 wur tap mo.

16 Baa neen ncham láa mo kas,
 kə zak, baa neen am cham tu mo kas.
 Baa puus, koo tal
 kə puus nən
 cham mo kas.
 17 Laatəm də wur nnaar
 peetong mə mulki nə,
 wur ndeen a ngukiyeer mo.
 Wur dām kə mo a pee tubut
 də nə a mə seen.
 Naan wur mpwes
 yitmwaan mo jir.>>

8

*Bii Lulwas də pwoovəl
 ne kə Daa Shool Zinaria.*

1 De Laatəm nə fulep bii luwas də pwoovəl nə
 be pee dok titik ndəən dengnaan, mbe nə kus kə
 koor awa mändong.

2 Wen naa jeplep Naan mo pwoovəl, de moo dar
 ntoom Naan, be mo shin feer mo pwoovəl.

3 Mee ngulep Naan wur jì dar kus kə peewus
 mbiizuum, wur kə mee shool mə zinariya wus
 mbezuum. Mo shin mwoor dedu shangshang mə
 wus mbiizuum nwur des, mbəkə wur shin mo
 de ashak kə dangnaan mə nen Naan mo, nkaa
 peewus mbiizuum de mo dak nə a shi zinariya,
 de nə ntoom peetong mə mulki ne.

4 Diyeel wus mbezuum də kə toos shangshang
 nə, kə dangnaan mə nen Naan mo, de nən nsar
 ngulep Naan nə, nə kaa wul pee Naan də.

5 Dangbe ngulep nə wur mang daa shool mə
 wus mbezuum nə, wur gam shool nə shi wus

nkaa pe wus mbiizuum nə, be wur vwet nkaa yil nə, Kaade wur vwet wus desə nə nkaa yil nə, be peekwoot, kə doo mo, kə pee məlep, be yil nə yoon.

Feer nə mo

⁶ Be nenlep Naan depwoovəl de mo kə feer mo pwoovəl sə, mo daksut, mbəkə mo taa feer nə mo.

⁷ Ngulep Naan dīnshee taa feer wur, be door kə wus, riyeep kə toom, mo sham beer nkaa yil nə. Məndong nkaa kun, mə yil nə caan, kə məndong nkaa kun mə təng mo caan zak, kə shit de mbrak mo caan jir.

⁸ Ngulep Naan devəl taa feer wur, be mee mbii kaa duum jwak lap wus, be mo vwet nə ndəən baahar. Məndong nkaa kun mə baahar nə cəər atoom.

⁹ Be Məndong nkaa kun, mə mbəde mo kə seen den baahar nə mo murep jir, Məndong nkaa kun, mə tii mo təkook.

¹⁰ Ngulep Naan dekun wur taa feer wur, be mee zar dədes, de nə lap wus həlak-həlak kaa ngəyem sə, nə put adeng be nə sham taa nkaa məndong mbut nkun, mə gyeen mo, kə tubut mə am mo.

¹¹ Səm zar desə nə a, Deet. Be məndong mbut nkun mə am nə, mo cəər dee a dedeet, gurun mo des mo murep, mbə am də nə kə den a dedeet.

¹² Ngulep Naan defeer taa feer wur, be mo cut məndong mbut nkun mə puus, kə məndong mbut nkun mə tar, kə məndong mbut nkun mə zar mo, Mbemənə, be məndong mbut nkun mə peeəbang mo baa moo kuđi kə bangpee kas. Məndong mbut nkun mə puus, baa nə kuđi kə peeəbang kas, kə məndong dīn kun mə paar nə bangpee kas.

¹³ Kaade nghan naapee, be nghan kələng mee puul, de nə mwaan adeng, nii petpee shi doo debal, nənee, <<Jeel! Jeel! Jeel. Mpee gurum de mo ndəən yil nə, mbəde nenlep Naan de mo kudfi kun sə, mo kus kə taa feer mo.>>

9

¹ Ngulep Naan depaat wur taa feer wur, be nghan naa mee zar de nə tong a dengnan sham taa bəm-yil nə. Mo shin biwangpee nzar nə mə tuun dejurum, de baa nə kə peedar sə kas nwur.

² Kaade wur wang pwoo tuun dejurum desə nə, be dyeel kaa put ndəən tuun nə, kaa dyeel wus de nə se lu sə. Diyeel desə nə kaa paa puus, kə dengnaan, mbe pee nə rap kaa par sə.

³ nDəən dyeel desə nə, be cibəl mo sham nkaa yil nə, mo shín bal mo kaa mə door mo sə.

⁴ Mo sat mo, << taji wu tung shit, koo təng, kə bii də mo kop mo de mo ndəən yil nə kas, mbe wu tung a nen de baa mo kə mbii luwas mə Naan pəkyeen mo kas.

⁵ Baa mo shin iiko nə mo a mbəkə mo twe nen desə nə mo kas, mbe mo shin iiko nə mo, a mbəkə mo shinjeel de nen desə nə mo mbə tar mo paat. Jeel de mo shwaa nə, nə shwal kaa shwal de door pus gurum sə.

⁶ nDəən tar depaat desə nə mo, be nen desə nə mo yap muut, mbe baa mo kat kas. Moo rəbet muut mbe muut nə dəm jong kə mo.

⁷ Cibəl desə nə mo lapshak kə bəring de mo tap đak mo mbə dəm nlek. Mo jwal mee mbii mo nkáa mo, kaa mbiikáa de mo đak mo shi zinariya sə, kə zak, yit mo lapshak kə yit ngurum mo.

⁸ Shwepkáa mo, a kaa mə shurep mo sə, kə zak, oos mo nə a kaa oos mə mbwoor mo sə.

⁹ Mo paa tuur mo nə mo, shi shool, kə cáap mo mo wal nciit kə wal mə shii bəring de moo dul keke bəring mo mbə dəm nlek.

¹⁰ Mo kə ndang de nii pwaspee kaa door mo sə. A shi ndang desə mo, be mo katbal mbə shinjeel gurum mo, mbə tar mo paat.

¹¹ Mo kə gwe də a kaa mishkoom mo a ngulep mə tuun dejurum, de baa nə kə peedar kas sə, səm wur shi Yahudi, a Abaaddon, dangbe səm wur shi Heleni a Apoliyon. Shi mənə a nənēe, <<Ngutəkook kə mbii mo.>>

¹² Jeel dedes dīnshee nə del mmənə. Dee jeel dedes mo de vəl, de mo ndang jì.

¹³ Ngulep kə Naan depeemee nə wur tàa feer wur, dangbe nghan kələng mee doo nə jì put ndəən kwang defeer mə peewus mbezuum de mo dak nə a shi zinariya, de nə dar ntoom Naan.

¹⁴ Doo nə katpwoo ngulep depeemee də wur kə feer nə nə nənēe, <<A fween nenlep defeer sə mo, de gyet mo bwot mo le ngəyen Yufates dedes sə.>>

¹⁵ Nenlep defeer desə mo, mo gyet bwet mo a mbe pee desə, kə teer, kə tar, kə bit nə, gyet mo bwet mo, kə mo twe gurum de nyil nə mo məndong kaa kun.

¹⁶ Duu shiiton de mo lang bəring nə mo a miliyon kambil vəl. Wen kələng duu mo nə

¹⁷ Bəring nə mo kə nenlang nə mo, de wen naa mo ndəən suun fen nə, mo lap kəsə, gwat tuur mo, de nə naat kaa wus sə, nə təp kaa dengnaan sə, kə zak, nə a kaa fwat wus sə. Káa bəring nə mo

lapshak kə mə nvar mo. Wus kə diyeel, kə fwat wus mo jì put mpwoo kə bəring nə mo.

¹⁸ Məndong kaa kun mə gurum de nyil nə mo mo murep mbe mbii shin jeel dekun desə mo, wus nə, kə diyeel, kə fwat wus de pwat pwoo bəring nə mo.

¹⁹ Bal bəring nə mo, a ndəən pwoo mo, kə ndang mo mo. Dang mo nə mo a kaa nwòo mo sə, de mo kə káa. A shi ndang desə nə mo, be bəring desə mo cínjeel gurum de nyil mo.

²⁰ Kaar gurum de baa mo murəp nsar kə jeel desə mo kas, be baa mo tuwap kas, mo sat a nseyil nriin debish mo, kə kùm de mo đak shi zinariya, kə azurfa, kə bòng đenaat, kə jwak, kə yoom mo. Baa moo naapee, koo kələngpee, koo mee mwaan kas.

²¹ Baa mo waa tuwap mbə tukáa de moo cin nə kas, kə mulak, mo kə shin ngaa, kə wat.

10

Laalepnaan kə Rep Laa Garvit

¹ Dangbe wen naa mee ngulep kə Naan dedes, wur tong a dengnaan sham. nLuu paa wur kaa nlər sə, kə zak, wiw neer káa wur cəərkaat. Yit wur nə a kaa puus sə, kə shii wur nə mo a kaa ndwet đənan-nan mə wus sə.

² Wur kə mee replaa garvit, de nə a wuwang nsar wur, wur leshii se wur nə nkaa baahar, kə shii kul wur nə kaa yil,

³ Dangbe wur petpee shi doo đəbal de nə lap shak kə or mə nvar. Kaade wur kə petpee nə, be peekwoot depwoovəl mo lap nwur shi doo đəbal.

⁴ Kaade peekwoot de pwoovəl nə mo leshap, be wen kən rəbet ran nə, mbe wen kələng mee doo ndəən dengnaan sat nənee, <<A shoot mbəde nluu de mo petpee pwoovəl nə mo sat. Taji a ran mbəde mo sat nə kas.>>

⁵ Dangbe ngulep kə Naan, de mee shii wur nə nkaa baahar, kə mee shii wur nkaa yil sə, wur diyeep sar se wur kaa adəng.

⁶ Wur tuceerpwoo ndəən səm kə Naan de wur de ngaa-ngaa, Wur de wur le dengnaan ke mbii de dəən mo, kə bəm-yil kə mbii de dəən mo, kə baahar kə mbii de dəən mo. Laalep nNaan nə sat nə, <<Baa mee pee kudi kas!

⁷ Katdang laalep Naan de pwoovəl wur kus taa feer wur nə, be mbii mə Naan desəsok mo ngam, kaade gyet wur kə ten sat nkərem wur mo, nensatpwoo Naan mo.

⁸ dangbe doo de ken kələn sə ndəən dengnaan, nə katpwoo kə nghan zak nənee, <<A dəm, a mang ngarvit de wuwang nsar laalep nNaan de wur kə dar nkaa baahar kə yil.>>

⁹ nDəm pee Laalep nNaan nə ntal kə wur shin rep laagarvit nə nghan. Wur sat nghan nə, <<A la, a se. Nə be nduwang but nfwaa, dang mbut mpwoo fwaa, be nən mbə shang kaa loor nshii sə.>>

¹⁰ Wen la replaa ngarvit nən nsar Laalep nə nse, be nə shang nciit kə loor nshii pwoo fen. Abwoon de ndal nə, mbe cəər duwang duwaan mbut fen.

¹¹ Dangbe mo sat nghan nənee, <<Nə atəng a baa can joom zak də gurum mo shinə-shinə kə nyil mo shinə-shinə, kə lespwoo mo shinə-shinə, kə nkaa mishkoom mo mo shinə-shinə zak.>>

11

Nensatpwoo Devəl Mo

¹ nLa mee kam, kaa kám kam mbii sə, dangbe mo sat nghan nānee, <<A dām a kám Lu Naan dedes nə, kə peewus mbezuum nə kə, a tang duu nen seyil nə mo.

² Mbe taji a kám fuur nə kas, mbəde mo kə ten shin mənə, nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Nen desə mon treng nkaa yilkaam dəbang nə, mbə tar mo laarfeer baavəl.

³ Wen mbe nshin nlangtəng fen mo vəl, mbəkə mo sat joom, mbə teer mo ngal məndong kə dari vəl kə laarpeemee. Mo njwal leemaap mo.>>

⁴ Nenlangtəng devəl desə nə mo, a mo a tingpaat devəl sə mo, kə ngyem devəl sə mo zak, de moo dar ntoom kə Daa de mə yil desə ne.

⁵ Katdang mee gurum kə rəbet təkook kə mo, be wus nji put mpwoo mo, mbe nə se shaarlek mo mo. A desə dee, a ar muut jir gwar de wur kə rəbet tətook kə mo ating kə wur muut.

⁶ Nen desə nə mo kə iiko, mbəkə mo shoot dengnaan, mbəkə taji fwan ji kas, ndəən teer de mo nkaa can joom. Kəzak, mo kə iiko, mbəkə mo le am mo jir, mo ceer a toom. Mo mak cut mbəmyil nə shi shwal mo shini-shini, kaade mo naa nə ret mo nyit sə.

⁷ Abwoon de mo nkyes sat caamkat mo nə mo, be mee luwa de nə kaa put ndəən tuun de baa nə kə peedar kas sə. Luwa desə nən mbwet lek nkaa mo, mbe nən nse koorong nkaa mo, dangbe nən ntwe mo zak.

⁸ Kúm des nə mo mbə ngərang ndəən peekat mə yilkaam dənən-nan sə mo, de moo kə koon mo a kə

<<Sodom>> kə <<Ijip>> sə, pee de gyet mo pwas Daa mo de.

⁹ Mbe teer kun kə koor bə Gurum, mo shinə-shinə, soon mo shinə-shinə, liispwoo mo shinə-shinə, kə yil shinə-shinə, mo nnaa kúm kə mo nə, mbə mo ncii wum kúm kə mo ne.

¹⁰ Nen de moo tong ndəən yil dese, mo mbe ncìn retnyit mbə murəp kə das devəl desə nə mo, mo mbe yool mərep kə retyit. Kə zak, mo nlep zuum mo nshak, mbəde nenjoom de devəl sə mo kə shinjeel nen de yil nə mo.

¹¹ Abwoon teer mo kun kə koor, bə Naan wur le kə nook mə seen del ndəən mo, mbe mo yool dar nkaa shii mo mo, dangbe mee kəarmuut dedes nə yaa nen de mo naa mo.

¹² Dangbe nen devəl sə mo kələng mee doo dedes de nə put ndəən dengnaan nə sat mo nənee, <<Wu kàa sə.>> Bə shaarlek mo naa mo del kàa ndəən dengnaan dəən nluu.

¹³ Abet-abet, bə yil nə yoon balbal. Məndong mbut nkaapaat mə yil nə pyan, kə gurum mo ngal pwoovəl, mo murəp ndəən yoon kə yil mənə. Kəarmuut dedes yaa koor nen de mo baar nə mo, mbe mo kwoop dədes nNaan de wur ndəən dengnaan.

¹⁴ Abwoon mbii shin keermuut devəl kə del, mbe mbii shin keermuut dekun nən nji kələk-kələk.

Feer De pwoovəl

¹⁵ Ngulep Naan de pwoovəl nə wur taa feer fən, bə doo dəbal-bal mo ndəən dengnaan, mo sat nənee,
<<Semishkoom mə yil desə nə,

nə dee a mulki mə Daa fun,
 kə mə Kristi,
 wur ncîn mulki nə a mbə ngaa-ngaa.>>

¹⁶ Dangbe nennan de Laarvəl baafeer sə mo, de
 moo tong nkaa mbii tong mə mulki mo mo ntoom
 kə Naan sə, mo kurum nyil, kə mo seyil de nNaan.

¹⁷ Mo sat nənee,
 <<Mu pəlang waa, Daa Naan dəbal met jir,
 A waa de yaksə, kə de dəyaam,
 mbeede aa mang iiko fwa
 dedes,

kə a yaa se mulki.

¹⁸ Yil nə mo langtuup,
 dang tuurnung debish bish fwaa kə ji.

Pee nə wul de mon
 tokdyeel Nen mumuut mo,
 kə shin kwat
 kerəm fwaa nen cin joom mo
 kə nen fwaa mo
 de moo dʒeep səm fwaa,
 denan, kə dedyeen
 kə mbe təkook kə nen de mo
 təkook kə bəmyil nə.>>

¹⁹ Lu Naan dedes de nə ndəən dengnaan wang,
 be mo naa Kwati Mə Tucəərpwoo shi toom mə
 Naan. Dangbe pee nə məlep des, kə doo dedes mo,
 mə peekwoot, be yil nə yoon, kə vivir.

12

mat kə nwòo

¹ Mee mbii naaman dedes put dəən dengnaan,
 Mee mat war, lep nlər puus, kə tar nder shii
 war, kə war lepmbiikaa mulki kə zar mo kaapaat
 baavəl nkáa war.

² War də kə aak be war wal dəbal but shal, kaade aak nə doom se war.

³ Dangbe mee mbii naaman zak nə jì put de ndəən dengnaan nə, mee duum nwòo dedes, de nə a naat, kə káa mo pwoovəl, kə soom mo kaapaat, kə mbiikáa mə mulki mo pwoovəl, nkaa nə.

⁴ nDang nwòo nə fet məndong kaa nkun, mə zar de mo ndəən dengnaan sham dyong nyil. Nwòo nə dar akyeen mat de war pə yap làa-làa sə, mbəkə nə balapə se làa nə di kaɗang war laa.

⁵ War làa demish, wur be nse mulki nkaa nyil mo jir, shi kamshool. Nə bam laa nə kwet! Shi kàa pee Naan dī, npeetong mulki wur.

⁶ Mat nə war su dəm a naaryil, a npeede Naan wur tap ɗakle nwar, de mo ntap war, mbe teer mo ngal məndong, kə kambil vəl kə laarpeemee.

⁷ Lek yool ndəən ndengnaan. Makiyel kə nenlep wur mo, mo nkaa lek kə nwòo nə, nwoo nə kə nenlep wur mo cəər lek kə mo.

⁸ Dang baa bal wur nə mak kas be mo ceen wur dəən dengNaan nə.

⁹ Mo mang cut am desə nə, mo vwet wur shin sham ndəən yil nə nwòo degyet mənə mo pet wur a ngujwaan, ko shetan də wur gwom gurun mo yil nə dəm kənə a ar de nkan mo mang wur vwet shi sham yil, kə jeplep wur mo.

¹⁰ Dangbe nghan kələng mee doo dedes ndəən dengnaan nə sat nənee,

<<Yaksə, be bam Naan nə kə nji wul,
kə iiko

kə mulki mə Naan fun, kə iiko mə kristi.
Be gwar de wur fəlep dyemnəən fun mo,
ntoom Naan fun

puus kə par
mo vwet shin sham yil.

¹¹ Mo se koorong nkaa wur
mbə toom kə

Laatəm kə,
pwoo kaa caamkat mo,

baa mo wal
seen fur kas

hakyeng
be mo shin seen fur har muut.

¹² Mbemənə, be wu cin retnyit, wun dengnaan
mo,

<<kə nen de moo
tong ndəən dengnaan nə mo zak,

Mbe jeel kaa bəmyil,

kə baahar nə,
mbeede ngujwaan

wur kə sham pee wun ɗi,

Wur gam kə pətuup dəwat,

Wur man pee

wur nə dee a lee ɗak.>>

¹³ Kaade cut am desə nə naa, nə, mo vwet wudin
shin sham ndəən yil dese, be nə yaa sushii ndang
mat de war làa-làa demish sə.

¹⁴ Mbe mo shin cáap mat nə mo vəl de dənan-nan
mə puul, mbəkə war katpee yool dəm wul pee de
mo kə ten ɗak war annaar yil, pee de mo mbe tap
war de bərepee, kə koor pee de baa nwoo nə mak
wul de kas.

¹⁵ Dangbe Nwòo nə wuut am shin put mpwoo
nə kaa gyeen sə, be kə am nə ɗel mat nə kə nə soo
war seet kə nə kə tungzung nə.

¹⁶ Dangbe yil nə bam mat nə war, be nə wang
pwoo nə be nə ɗal gyeen de cut am nə wuut pwoo
wur nə.

¹⁷ Tuup fes tu nwòo nə ndang mat war kaade nə naa baa nə mak yaa mat nə war kas, be nə dəm yaa lek nkaa ndang kə war nə mo. Dang kə mat nə, a nen de moo kələng doo kə Naan, de mo kə caamkat kə Jesu.

¹⁸ kut am nə dar nkaa pwoo dyes mə am baahar ne.

13

Luwayil mo vəl

¹ nWoo, nə dar duk dyes kə pwoo am baahar be nnaa mee Luwayil kə put dəən am baahar. nə kə soom mo kaapaat, kə káa mo pwoovəl, nə kə mbiikáa mə mulki mo kaapaat nkaa soom wur nə mo, koo a káa dedang yii, be mo ran mee səm de nə satpwoo debish.

² Luwayil de nghan naa nə, nə lapshak kə lushim, dang nə kə shii kaa mə ludang kə pwoo nə kaa mə nvar sə nwoo nə shin bal fen luwayil kə peetong mulki wur nə kə iiko Debal.

³ Mee but káa wur nə mo nciit kə nə mee laa debish bish dang laa debish-bish nə kə zuum. Yil nə gam kə mbii aapwoo be nə taadang Luwayil nə.

⁴ Gurum mo seyil nwoo nə beede nə shin iikoo luwayil nə, dang be mo seyil nluwayil nə be mo tal nənee <<A wee kaa luwayil nə sə? A wee mak cin lek kə nə yii?>>

⁵ Mo shin pwoo nluwa desə nə mbe kə nə satpwoo roop, kə moo fələp Naan de kə nə cin dak kə iikoo fən di mbə tar mo laarfeer baavəl.

⁶ Luwa nə wang pwoo nə mbe kə nə satpwoo
 dəbuu mo kaa Naan, kə nə təkook kə sām wur di
 kə peetong wur, kə des di mo kə tong a Dengnan

⁷ Mo Shin bal nə mbəkə nə cin lek de nkaa nen
 Naan dəbang mo kə se koorong kaa mo. Dang mo
 shin iiko nkaa jir soon dədang yii, gurum dədang
 yii, liispwoo dədang yii? kə yil dədang yi.

⁸ Jir nən de moo kə tong ndəən bəmyil desə mo
 be seyil luwayil nə. Jir sām di baa mo kə ran mo
 dəən bəəthaal mə seen mə laatəm, laatəm də di mo
 tuu pə gyet de nshee kə yil nə.

⁹ Ngwe de wur kə kom
 mbə kələngpee.

<<

¹⁰ Katdang mee gurum

bə dām pee shoot,
 be moo dām kə wur peeshoot.

Katdang mo
 ntu mee gwe a shi kwai,

be nə a təng mo ntu wur
 a shi kwai nə.>>

Desə nə a petpee mbəkə mo gung, kə mo dər de
 balbal kə shinzeen nkwang nen Naan mo.

Luwa Yil De Put mbəmyil Nə

¹¹ Dangbe naa mee luwayil dəvəl, də nii put
 dəən Bəmyil. Luwa desə nə kə soom mo vəl kaa
 laatəm sə, Mbe nə leeshap kaa kut am sə.

¹² Luwa desə nə cin dak kə iiko mə luwayil
 deshee nə koppee nə, kə nə lee bəmyild kə mbii
 de kə tong dəən mo seyil de luwayil deshee nə, de
 laa nə dəbish bish sə kə zuum.

¹³ Luwayil devəl desə nə cin mbii nnaaman mo des hakyeng, nə le kə wus tong adeng Naan sham nkaa bəmyil nə nyitnaapee gurum mo.

¹⁴ Mbee mbii nnaaman nə mo be mo shin bal nə be cin mbii mo koo-pee mə luwayil de nshee nə, nə gwam nen tong dəən bəm-yil nə mo. wur lee mo mo den mbii kum mo but shin dades luwayil de di wur kat laa shi kwai jir kəsə be wur kə seen.

¹⁵ Mo shínbal nluwayil devəl kə wur shin nook de kum luwayil dīnshee nə, kə kum nə leeshaap di kə wur lee jir ngwe di wur cii seyil kum nə be mo tu.

¹⁶ Nə lee ting gurum mo jir, dedes kə delee, nenlong, kə nenjeel, jeplu mo, kə kərem mo, kə mo lap mee mbiinaaman nkaa sarse mo, koo nkaa pəkyeen mo mo,

¹⁷ Kə taji mo mak seet koo seet kə mbii kas see mo kə mbii naaman dese, de nə a səm luwayil mənə koo mee lambaa de naa səm nə.

¹⁸ Dese nə wal a seen be see a ngwe de wur kə seen, yit gwe de wur kə dyyeen wur yakshii luwayil nə mo de, Mbede nə a lambaa mə gurum be lambaa nə a 666.

14

Laatəm kə Gurum Mo 144,000

¹ Kaade wen diyeep yit, be wen naa Laatəm akyeen fen, wur dar nkaa jwak nZayon, ashak kə nen wur gurum, de mo wul ngal kambil mändong kə laarfeer baafeer (144,000). Das desə nə mo kə səm Laatəm nə, kə səm kə puun wur a rəran nkaa pəkyeen mo jir.

² Dangbe wen kələng mee doo sə ndəən dɛngnaan, de nə nciit-nciit kə wal kə am de nə sham ndang des, kə nə wal kaa peekwoot sə. Doo de kələng nə, nə a kaa nen de mo pə taa ndeng-ndeng sə.

³ Mo cin kook dɛpwoo ntoom kə mpeetong mə mulki nə, kə ntoom kə mbii defeer de mo kə seen sə mo, kə ntoom kə nennan sə mo. Baa mee ngwe mak kām kook mənə kas, see a das de mo ngal kambil məndong kə laarfeer baafeer. A mo a nen de mo kə ten ang mo ndəən yil nə.

⁴ Das desə nə mo a nen de baa gyet mo cam təkook kə sut kə mat mo kas, moo cam man mee mat mo kas. Mo dām ndang Laatəm nə, koo a pee dɛdang yii. Mo ang mo mbut gurum mo, kə mo shin mo kaa laa təng deshee nə nNaan, kə Laatəm nə.

⁵ Baa mee dɛng cam put mpwoo mo kas, mbəde baa mo kə mee shikbish kas.

Jeplep-Naan mo kun

⁶ Dangbe wen naa mee ngulep Naan pwoo, nkaa mwaan ndəən kut a shi cáap, wur kə pwoo dɛret, dɛdəm ngaa-ngaa, Mbəkə wur sat nə de nen de mo ndəən bəm-yil dese. Pwoo desə nə, nə a mbə koo a yil dɛdang yii, kə mbə koo a soon dɛdang yii, koo a lespwoo dɛdang yii, kə nə a mbə gurum mo.

⁷ Wur sat shi doo dɛdes nənee, <<Wu kəər Naan, wu cin dɛdes nwur, mbəde puus tokdyeel wur nə jì wul. Wu seyil nNaan, mbəde a wur le dɛng mo kə yil nə. A wur le am ndəən baahar, kə tufut mo zak.>>

⁸ nGulep Naan dɛvəl nə, jì sat nənee, << pal! Pal!! Yil Babilon dɛdes nə pal!!!. Gyet a war le

dang gurum de ndəən yil nə mo shinə-shinə mo shwaa am yuurpee, de nə a mə cin ngaa.>>

⁹ Mee ngulep Naan dekun wur taa dang mo, wur sat shi doo debal nənnee, << Katdang mee gurum seyil nluwayil sə, kə muriin wur, mbe kə ngwe mənə lap mbiinaaman mə luwayil nə nkaa pəkyeen wur koo sar wur,

¹⁰ Mo jir be nshwaa am laa ting de mə tuup Naan, Di wur kə ten doo shibal ndəən daa shooll wur de nə a mə tuup wur. Mo nshinjeel ngwar mənə shi wus denaat, ntoom jeplep-Naan debang mo, kə Laatəm ne.

¹¹ Dangbe dyeel mə shwaajeel kə das mənə mo, nə yool kaa adeng mbə ngaa-ngaa. Baa mee nookdi di kas par kə puus be nen de mo seyil nluwayil kə mə riin nə, Kə koo awayi de la mbiinaaman mə səm ne.>>

¹² Desə petpee nen Naan mo, mbəkə mo gung de ndəən tap kə Wàar Naan, kə zak, mbəkə mo dar de balbal shi shinzeen mo ndəən Jesu.

¹³ Dangbe wen kələng mee doo ndəən dengnaan, nə sat nənnee, <<A ran desə, Deret aa nen de mo kə murep, nen de mo mmurəp dən Daa, yool nyaksə. del dām akyeen>> Riin nə sat nə, << Ii, <<mo nnookdi mbut ndak mo mo, mbəde dak cin mo nə dām ndang mo.>>

Dyip Bəm-yil nə

¹⁴ Naapee, akyeen fen, be wen naa mee nluu depiyaa, mee gwar kətong nkaa nluu nə, de wur lapshak kə Làa Gurum. Wur kə mbiikaa mə zinariya nkaa kaa wur, də wur kə mee jeem desese nsar wur.

¹⁵ Be mee ngulep-Naan wur jì put ndəən Lu Naan dədes, be wur petpee gwar de wur tong nkaa nluu sə, shi doo dəbal, <<A mang jeem fwa nə, kə a yaa diip-diip de, mbəde pee mə diip nə kə jì wul, bedə Dəben nə kə nung mak diip.>>

¹⁶ Gwar de wur tong nkaa nluu sə, wur wiit jeem wur nkaa maar de mo ndəən bəmyil nə, be mo diip bəm-yil nə.

¹⁷ Mee ngulep Naan, wur jì put ndəən Lu Naan dədes nə ndəən dengnaan, ngulep desə wur kə jeem desese nsar wur zak.

¹⁸ Mee ngulep Naan, de a wur kə tap wus, wur jì put a npee wus mbezuum dī, wur pet ngulep Naan de wur kə jeem desese sə shi doo dəbal nənee, <<A mang jeem fwa, kə a yaa saa tuun laatəng anab dī mə bəm yil desə nə, mbəde laatəng anab nə mo kə nung.>>

¹⁹ Ngulep Naan nə wur wiit jeem wur nkaa yil nə, be wur yaa saa tuun anab mo, dangbe wur le mo ndəən pee d̄wat am anab, de nə a tuup Naan dədes.

²⁰ Mo tərəng, kə mo d̄wat làa anab nə mo, abwoon yilkaam nə. Toom put ndəən làa anab desə nə mo, mbe toom nə sham kaa am sə, de jong nə wul meel mo ngal məndong kə kambil peemee, kə jurum nə a kaa kám kə shii mo paat sə.

15

*Nenlep mo pwoovəl
kə jeel mo pwoovəl*

¹ Dang wen naa, mee mbiinaaman dədes, de nə d̄ee a mbii aapwoo ndəən dengnaan. Wen naa

nenlep Naan mo pwoovəl, kə jeel de mə kyes nə mo pwoovəl zak. A shi jeel desə mo, be Naan wur woo kyes kə tuup wur.

² Dangbe wen naa, mee mbəde nən nciit kə am baahar mə gəlas, de mo riyeep nə ashak kə wus, Nen de mo se koorong nkaa luwa sə, kə nkaa muriin wur, kə nkaa gwar de səm wur a səmduu (lambaa), moo dar de mpwoo gənə nə. Mo kə ndeng-ndeng mo nsar mo, de Naan wur shin mo,

³ dangbe mo cin kook mə Mosis kərem Naan, kə kook Laatəm nə, mo cin kook nə nənee,
<<Dak fwa nə mo a dənən-nan mo,
de mo aapwoo,

Daa Naan de bal met jir.

Ar fwa nə mo a de ndəre, kə mo azeen-nzeen zak,
Mishkoom mə gurum de mo ndəən yil nə mo jir.

⁴ A wii nkəər waa kas ye,

Daa? Kəzak, a wii nnook kwoop səm fwa ye?

Daa a waa mməsak, a dəbang.

Gurum de ndəən yil mo jir, mo nji
seyil nwaa.

Mbeede gurum mo jir,

mo kə woo dak fwa
de ndere nə mo.>>

⁵ Abwoon dese, be nghan naapee adengnaan, be nghan naa mo wangpee dəbang mə bit mə Naan, de nə a langteng kə pwoo de gyet Naan wur kə ten tuweer ne.

⁶ Nenlep Naan mo pwoovəl, de mo kə jeel mə kyes de pwoovəl sə, mo ji put ndəən Lu Naan dədes, de nə a mə Bit Daa nə. Mo jwal a lée dəbang, fuwaat deməlep mo, de moo mangyit. Mo

bwoot tuur fur mo shi zaal de mo dak mo a shi zinariya.

⁷ Memee ndaen mbii defeer de mo ka seen sa shin daa shool ma zinariya mo pwoovəl, nenlep Naan de pwoovəl na mo. Daa shool desə na mo gam ka tuup Naan de wur ka seen dedəm ngaa-ngaa.

⁸ Bə Lu Naan dedes na gam ka dyeel ma dedes wur, ka iiko wur zak. Baa mee gurun mak del ndaen Lu Naan dedes na kas, see abwoon de jeel de pwoovəl ma nenlep də pwoovəl na mo gam.

16

Daa mo pwoovəl ma tuup Naan

¹ Dangbe nghan kəlang mee doo debal ndaen Lu Naan dedes na, na sat nenlep ka Naan de pwoovəl na mo nane, <<Wu dəm wu doo mbii de ndaen daa shool de pwoovəl di ma tuup Naan na mo nkaa yil ne.>>

² Ngulep Naan dīnshee wur dəm doo mbii de na ndaen daa shool de wur ka na nkaa yil na. Dangbe serep дешwal de mo bish naa, mo pwas nen de mo ka fili (alaama) ma luwa nkaa sut sa, ka nen de di mo seyil mmuriin ka luwa ne.

³ Ngulep Naan devəl wur dəm doo mbəde na ndaen daa de wur ka na nkaa baahar, dangbe am na cəer dee kaa toom ka ngu mumuut sa. Mbe de mo ka seen de moo tong ndaen am, mo murap jir.

⁴ Ngulep Naan dekun, wur dəm doo mbəde na ndaen daa de wur ka na nkaa gənə am mo, ka tubut mo. Am na mo cəer dee a toom.

⁵ Wen kəlang ngulep de wur tap ka am mo, wur sat nane,
<<Waa a dīn ndəret,

mbə candyeel desə mo,
 Waa a debang,
 waa de gyet yam, bə waa də,
 waa de waa de yaksə.

⁶ Mbeede gyet mo beer toom
 kə nen fwa mo,
 kə toom nensatpwoo fwa mo zak,
 <<Mbe waa kə shin toom
 mo shwaa ntiit-ntiit kə kwat mo.>>
⁷ Dangbe nghan kəlēng mee doo
 a peewus mbezuum nə sat zak nānee,
 <<Ii, Daa Naan debal met jir.
 Azeen-nzeen, candyeel fwa nə mo azeen,
 kə mo a ndəre zak.>>

⁸ Ngulep Naan defeer, wur dām doo mbəde nə
 ndəən daa de wur kə nə, nkaa puus. Dangbe mo
 cínbal mpuus nə, mbəkə nə caan gurum mo de shi
 wus.

⁹ Tal kə puus nə fes baan gurum mo, shíbal, mbe
 mo satpwoo debuu nkaa səm kə Naan, de wur kə
 iiko nkaa jeel nə mo. Mbe mo chi tuwap, baa mo
 kwoop dedes Naan kas.

¹⁰ Ngulep Naan depaat, wur dām doo mbəde nə
 ndəən daa de wur kə nə, nkaa pee mə mulki mə
 luwa nə. Dangbe mulki kə luwa nə cəər dee a
 peenkoo. Be gurum mo ərap liis fur mo mbə jeel
 de mo nkaa shwaa ne.

¹¹ Gurum mo waa satpwoo debuu nkaa Naan,
 mbə shwaajeel de mo nkaa shwaa nə, kə sərap
 mo mo zak, mbe jir kəse, be mo chi tuwap, mbə
 dak debish de mo kə ten cin mo.

¹² Ngulep Naan depeemee, wur dām doo mbəde
 nə ndəən daa de wur kəni, nkaa gənə Yufrates
 dedes sə, be am de nə ndəən gənə desə nə del fii,

mbəkə nə ɗak ar ɗe mishkoom ɗe mo nji nkoop puus kəkàa.

¹³ Dangbe nghan naa riin ɗebish mo kun, ɗe mo kaa nzargook mo sə, mo ji put ndəən pwoo kə kus nwòo sə, kə ndəən pwoo kə luwa sə, kə ndəən pwoo kə ngusatpwoo Naan mə ɗung sə.

¹⁴ Riin ɗebish ɗesə nə mo nkaa cin mbə aapwoo mo ɗes hakyeng. Mo dām pee mishkoom mə yil ɗesə mo jir, mbəkə mo kyak mo le ɗe ashak mbə cin lek parpuus ɗedes mə Naan ɗəbal met jir sə.

¹⁵ <<Wu naa nghan nji a kaa wat sə! Nen ɗe mo tong shi gongpee, ɗe mo kə lée fur mo a ləlep, mbəkə taji mo put ngum, kə mo kat naashwoop ɗe kas, be nen mənə mo nkat ɗeret.>>

¹⁶ Riin ɗebish ɗesə nə mo kyak mishkoom mə yil ɗesə mo le ashak, mmee mbedə moo pet nə shi lespwoo mə nen Yahudi mo a Armageddon.

¹⁷ Ngulep ɗepwoovəl, wur dām ɗoo mbəde nə ndəən ɗaa ɗe wur kənə nkaa kut. Dang mee ɗoo ɗəbal ji put ndəən Lu kə Naan ɗedes, a peetong mə mulki nə nənəe, <<Nə kə shin!>>

¹⁸ Kəzak, pee nə məlep, nluupet, kə pee nə gwan. Yil nə yoon shibal, ɗe baa yil kə kyam yoon kaa mənə sə kas, pəgyet ɗe gurum mo yaa tong ɗe ndəən yil ne.

¹⁹ Bərnən ɗedes nə bək kun, kə kaar yil ɗe ndəən yil nə mo jir, mo shirip. Naan wur pan Babilon ɗedes sə, mbe wur cin kap ɗe nə gam kə am anab (filip) ɗe nə a mə tuup wur nwura shwaa.

²⁰ Koo rep laayil ɗedangyi ɗe am neer nə cəərkaat, be nə su dām loom, kə ɗengjwak mo su dām laam zak.

²¹ Daar dēnan-nan mo put ndengnaan, mbe mo sham taa nkaa gurum mo, koo a daar dēfangyi be toon kə nə wul kaa mə bufu kəən sə. Gurum mo satpwoo debuu nkaa Naan, mbə shwal dē moo shwaa nə, mbə sham kə daar dēsə nə mo, kə zak, mbeede jeel nə fes shwal zam hakyeng.

17

Mat ngaa dedes kə luwayil sə

¹ Memee mbut nenlep Naan dē pwoovəl sə mo dē mo kə daa mo pwoovəl sə wur jì mpee nghan dē, be wur sat nghan nənee, <<A jì, be nghan nkám nwaa, kar dē mo can mmat ngaa dedes nə dē war kə tong pəkom am mo.

² Mishkoom dē mə yil dēsə mo cin ngaa ashak kə war, kə gurum dē ndəən yil dēsə mo fes yuur kə am anab mə ngaa war nə.>>

³ Be la lep Naan mang an seet kə nə but Riin, sə dəm a naaryil, a npee dē baa am dē kas. A naaryil nə, be nghan naa mee mat kə tong nkaa mee luwayil dē nə a naat. Mo ran səm dēbish mo, dē mo satpwoo debuu nkaa Naan. Luwayil dēsə nə kə kaa mo pwoovəl, kə soom mo kaapaat.

⁴ Mat nə war tap jwal a lée dē mo pan a naat mo dē mo ret naa zam, war kə tap dək mo a shi mbəde mo dək mo a shi zinariya kə ngək deapwus mo, kə mbii jwat dē rəret mo, kaa mbəde moo pet nə a peyal mo sə. Mat nə war kə mee dēkwat nsar war, dē mo dək a shi zinariya, dē nə gam kə mbə dēbish mo, dē mo a mə ar tong war dēbish mə ngaa.

⁵ Səm dē Mo ran nkaa pəkeen war nə a bii dē mo manshi nə kas. BABILON DĒDES, NĒƏN MAT

nGAA MO, KƏ MBƏ DEBISH DE MO nDƏƏN YIL NƏ JIR.

⁶ Wen naa mat nə war kə yuur shi toom nen Naan de ɓang mo, Toom nen de gyet mo shin langtəng kə Jesu. Kaade naa war, be nə fes aapwoo nghan zam.

⁷ Ngulep Naan wur tal pə nghan nənee, <<A mii aapwoo nwaa yii? Wen woo shii mbə de baa a manshi nə kas kaa mat nə kə luwayil de war kə lang kaa nə de nə kə kaa mo pwoovəl, kə soom mo kaapaat sə.

⁸ Luwayil de a naa sə, də gyet yam be nə di, mbe yaksə, baa nə kuɗi kas, nən yool kaa put a ndəən tuun de baa nii peedar kas sə, mbəkə nə dəm de a npeede mo ntu nə de vit. Nen de mo ndəən yil dese, de pəgyet de nshee kə yil nə, be baa mo ran səm mo mo ndəən buthaal mə seen kas. Nin aapwoo mo mbə naa luwayil desə nə, mbəde gyet nə di kə seen, mbe nə kə muut, jir kəsə, be nə nwaa baaji put kə seen zak.

⁹ <<Dəsə kə rəbet a pətuup de kə seen manshi bii mo. Kaa de pwoovəl nə mo, mo a zuul mo pwoovəl, de mat nə war tong nkaa mo sə.

¹⁰ Mo a mishkom mo pwoovəl zak. Mo kə sham kə paat mo ndəən mulki mo, mbe məndong de nkaa se mulki yaksə. Baa devəl nə kə jì wul kas, mbe katɗang wur njì wul, be wur nse mulki nə a mbə rep pee lee bejee ɗak.

¹¹ Luwayil de di nə di, yaksə baa nə kuɗi kas, a nə a mishkoom depwookun nə. Mbe nə a ndəən soon mishkoom de pwoovəl sə mo. Be nə nkaa dəm a pee de mo təkook kə nə.

¹² <<Soom dekaapaat de a naa sə mo, mo a

mishkoom mo kaapaat, de baa mo kəcin mulki mo kas aku. Be mbə awa məndong, be mo ncin iiko mo kaa mishkoom mo sə, kə mo cin mulki de ashak kə luwayil ne.

¹³ Mishkoom dekaapaat sə mo, pan mo nə mo a deməndong, mo ncin bal mo, kə iiko mo nluwayil ne.

¹⁴ Mo ncìn lek kə Laatəm nə, mbe Laatəm nə wur nse koorong nkaa mo, mbəde a wur a Daa ndaa mo, Mishkoom kə mishkoom mo, ashak kə wur, be nen de wur kə ten pərep, kə bələp mo, mo nse koorong zak.>>

¹⁵ Dangbə ngulepnaan wur sat nghan nənee, <<Am de a naa sə, a mpeedə mat ngaa sə war tong də, gurum mo, kuur gurum mo shinə-shinə, kə yil mo shinə-shinə, kə liispwoo mo shinə-shinə zak.

¹⁶ Soom de kaapaat de a naa sə mo, kə luwayil nə, mo mbə cii mat ngaa nə. Mo mbə təkook kə mbii də war kə nə mo jir, mbə mo yit war dee ngum, mo nse luwa war, kə mo ncaan war shi wus.

¹⁷ A Naan wur kə ten le mənə ndəən pətuup mo, mbəkə mo cin mbəde nə gam dyen wur də, kaadə mo balkaa mo mo, mbəkə mo shínbal mo mo, mbə se mulki kə luwayil nə, mbe pardī pwoonaan nə gam.

¹⁸ Mat de nwaa a naa nə, a yil dedes de nə kə cin mulki, nkaa mishkoom mə yil nə mo.>>

18

Pal Bərnən mBabilon

¹ Abwoon dese, bə nghan naa mee ngulepnaan npoo kə sham ndəən dengnaan. Ngulepnaan desə

wur kə iiko dedes zam. Mbə peebang mə iiko wur
nə bang yil nə kədəng.

² Shi doo dedes be wur le or:
<<Bal fi kə kyes! Bal fi kə kyes!

Yil nBabilon dedes
War kə dee a tulu
riin debish mo
War dee a peetong mə
koo a riin debish dedangyii,
War dee a peetong mə
koo a mbə derap,
kə nyer debish.

Kə koo a luwa dedang de nyakkap.

³ Mbeede gyet gurum nyil mo shini-shini, gyet mo
shwaa a am anab
mə ngaa ashak kə war.

Mishkoom mə yil dəsə mo
gyet mo cin ngaa kə war

Kə nennwer
de mə yil dəsə mo,
moo long a shi ləbet mbə bii

kə kat war de mə yil dese, de nə met mə sat.>>

Kar Bə Dyeel De

Nə Mbə Taa nBabilon

⁴ Dangbe wen kələng mee doo npoo
de nə put ndəən dengnaan, nə sat nənee,

<<Wun nen fən mo,
wu put aku ndəən war,
mbekə taji mo cin kwat nwun ashak kə war mbə
shikbish war nə mo kas,
Mbekə taji wu lap memee ndəən jeel war nə
mo kas.

⁵ Mbədə shikbish war nə mo kə ak
kàa wul a dengnaan,

Naan kə yee

ɖakɖebish war mo.

⁶ Wu kwat war nciit

kə mbii ɖə war kə cin wun,

wu kwat war yitvəl,

mbə mbii ɖe gyet war kə cin mo nwun.

Wu ɖoo mo yitvəl, kaade gyet

war kə kam nwun ɖin

ɖekwat war sə.

⁷ Wu yit kə kwat ɖe nə a mə kar kə jeel

ɖe war lap nə, nə ɖee nciit-nciit kə ram kə

long ɖe gyet war shin nkáa war,

mbeede war nkaa ɖyeep kaa nnee

<wen a mishkoom ɖe mat. baa wen a matkaa,

baa wen cam

wal maap kas.>

⁸ Mbemənə be, jeel war nə mo nji taa

nkaa war ndi mman, mbeedi a parpuus mändong,

be muut kə maap, kə neen, mo ntaa nkaa war.

Dangbe wus ncaan war,

mbəɖe Daa Naan

ɖe wur ntokɖyeel nwar,

wur kə iiko ɖes.

⁹ <<Katɖang mishkoom mə bəm-yil ɖesə mo, ɖe

gyet mo cin ngaa ashak kə war, ɖe gyet mo se pak

long war nə mo ashak kə war, be mo nnaa ɖyeel

ɖe nə caan war, be mo nwal kə maap mbə war.

¹⁰ Mbee jeel ɖeɖes ɖe war shwaa nə. Be

kəərmuut nyaa mo, mbə mo ndar a jong-jong kə

moo wal ɖə, kə mo nsat nənee,

<<Jeel! Jeel mbee wii yil

ɖeɖes Babilon!

Yil ɖe gyet wii kə iiko ɖes,

ndəən awa mändong,

be kyes fii nə jì wul!>>

¹¹ <<Nennwer de mo bəm-yil nə mo, mo nwal kə maap nkaa war, mbəde baa mee ngwe kuḏi, nseet lée mo mo kas.

¹² Lée nwar de mo a zinariya mo, kə mə azurfa mo, kə mə nghək deret de moo məlep nyilaknyilak, kə nlər de rəret mo shini-shini, kə nlər de pan a naat mo, kə shiyeep deret mo, kə mbii de mo ḏak mo a shi oos nə mo, kə shiyeep dekarəm mo, kə mbəde mo ḏak mo a shi shool deret mo, kə nghək deret de mə ḏyiklu mo,

¹³ kə bii de kə toos shangshang, kaa sinamon, kə le shəta, meer, kə frankisens, kə mwoor de gurum kə caan, mbəkə wur kələng toos dehang nə de sə, kə mə am anab, kə mə mwoor paat, kə mə áas deret mo, mə alkama, kə mə randong mo, kə təm mo, kə mə bəring mo, kə mə keke bəring, kə gurum mo ḏi mo sərep mo kaa kərem mo sə>>

¹⁴ Nennwer nə mo nsat nwar nənee,
<<Jir mbii ḏi rəret de ḏi yii leyit nkaa mo,
moo ḏel dəm jee.

Long fii mo jir,
kə rak fii nə mo jir,

mo nloom.
Baa wii kuḏi

yii kat
mo ḏi zak kas.>>

¹⁵ Nennwer de mo seet kə mbii deṣə mo, de mo kat long pə war ḏi, mo ndar jong-jong, kə kəərmuut fes yaa mo, mbə shwaajeel de war nkaa shwaa nə mo nwal kə maap.

¹⁶ Har mo nfwo ruruu nənee,
<<Jeel fii, jeel fii, wii yil ḏədes,

gyet yam, be wii yii jwal a lee mulki di ræret
mo

detaþ piyaa mo, ka detaþ naat juwal mo.

Di mo mælep shi zinariya,

ka shi nghæk dekaeræm

di mo,

ka lilliu.

¹⁷ nDææn awa mændong bejee,

bæ long fii dedes sæ mo dee a debuu!>

Jir nentung tii am mo, ka gurun de moo gher
mo ntii næ mo, ka nen de moo kat mbii teer mo
mo a ndææn baahar mo, das desæ mo jir, mo ndar
jong-jong, ka war.

¹⁸ Katdang mo nnaa dyeel mæ caan war næ kaa,
be mo nfwo or shibal nænee, <Baa mo cam kat
mee yil dedes kaa yil sæ kas.>

¹⁹ Mo kok yil le nkaa kaa mo mo, ashak ka wal,
ka maap nænee,

<<Jeel fii! Jeel fii, wii yil dedes,

Gyet yam be nen

de mo ka tii mo nkaa baahar,

moo kat long a mbæ long fii,

mbe ndææn awa mændong,

be wii dee

a delæloom jee!>

²⁰ Wii dengnaan, yi cin retnyit,

mbæ mbii de næ kat yil desæ war.

Wu cin retnyit, wun nen Naan mo,

ka wun jeplep mo, ka nensatpwoo Naan mo,

mbeede Naan wur candyeel nwar,

mbee mbii de gyet war

kæcin mo nwun.>>

Kyes mBabilon

21 Dangbe mee ngulep Naan defal, wur mang
mee nghæk dedes kaa fin dyyes dak sə, wur vwet
nə ndəən am baahar, kə wur sat nənee,
<<Mo mbwet Babilon yil dedes

sə a shibal aasə zak,
baa mo nkudī
kə naa war de zak kas.

22 Baa mo mbaa kələng wal kə ndeng-ndeng, kə
doo nenkook mo,
kə wal mbel, kə wal nfeer mo ndəən wii Babilon
kas.

Baa mo nwaa kat mee ngucīn dak shi sar,
mə koo a kaan dak dedangyi ndəən wa kas.

Baa mo waa baa kələng
wal nfin dyyes
dakmo ndəən wii kas.

23 Baa mee wus ngyem nwaa baa bangpee dī
ndəən wii kas.

Baa mo waa baa kələng mee doo məshpwoo
kə matpoo ndəən wii kas.

Gyet yam, be nennwer fii nə mo, a nen dənan-nan
mə yil nə mo.

Gyet a shi mulgut mə soot fii,
be yii le gurun de mo ndəən yil nə mo jir,
mo taa mer ar dī buu.

24 Gyet a ndəən Babilon,

be mo kat toom
nensatpwoo Naan mo,
kə toom mə nen Naan mo, kə toom mə gurun
de gyet mo saa mo jir ndəən bəm-yil nə.>>

19

kwoop Naan Be Pal mBabilon

¹ Abwoon dese, be nghan kələng mee doo de
nə kaa doo dedes, mə gurum mo dedes sə ndəən
dəngnaan. Doo nə mo sat nənee,
<< kwoop Naan!

Mbeede bam, kə ram,
kə iiko mo a mə Daa Naan fun.

² Mbeede candyeel wur
nə azeen, kə nə a ndəret.
Wur kə candyeel dəbish, mmat ngaa sə.
De gyet war təkook yil nə shi ngaa war sə.
Wur baa kwat war,
nciit kə toom kə kərem
wur de gyet war twe mo.>>

³ Kəzak, mo waa baa fwo or shibal nənee,
<< kwoop Naan!

Dyeel de mo caan war
nə nkàa dəng ngaa-ngaa.>>

⁴ Nennan de laarvəl baafeer sə mo, kə mbii
defeer de mo kə seen sə mo, mo kurum nyil, kə
mo seyil de nNaan, de wur tong a peetong mə
mulki. Mo seyil nwur, mo sat nənee, <<Nə aa sə!
Kwoop Naan!>>

⁵ Dangbe mee doo jì put de ndəən peetong mə
mulki nə nənee,

<<Kwoop Naan fun,
wun kərem wur mo,
wun de wuu kər wur,
nen dəfyeen mo, kə nen dənan mo jir.>>

⁶ Dangbe wen kələng mee mbii kaa doo kə gurum
mo des sə, nə n nciit kə wal kə am dədes, de nii
sham ndang, kə nə wal kaa nluu de nii pet sə. Doo
nə mo sat nənee,
<<Kwoop Naan!

Mbeede Daa Naan fun dəbal jir,

wur se mulki.

⁷ Wu yit kə mə cin retnyit shi pətuup dəbang,
wu yit kə mə shin dedes nwur.

Mbeede pee nə wul, də Laatəm kə Naan wur
ncindyik.

Matpoo nə war kə ɗak seet mbə ɗyik nə.

⁸ Mo shin lée ɗepiyaa peng-peng mo nwar,
mbekə war lep ɗi.>>

(Lée ɗepiyaa peng-peng nə mo,
moo kám a ɗak ɗeret ɗe nen Naan ɗe pang mo
kə ten cin.)

⁹ Dangbe ngulep Naan wur sat nghan nənee,
<<A ran ɗesə. ɗeret nkaa nen ɗe mo pərep mo
mbə se serəbet mə Laatəm nə.>>

Ngulep Naan wur waa baa sat nghan nənee,
<<Dese nə a pwoo Naan azeen-nzeen.>>

¹⁰ Wen saam nyil ntoom wur, mbəkə nghan seyil
ɗi nwur, mbə wur sat nghan nənee, <<Taji a cin
mənə kas, nghan a kərem Naan kaa waa sə, <<kə
koor ɗyemnəən fun ɗe mo lap langteng mə Jesu
sə. A seyil a nNaan.

Pwoo ɗe Jesu wur woo nə, a nə a káa riin
nensatpwoo Naan mo.>>

Jeplek De a Dengnaan

Mo Se Koorong nKaa

Luwa Yil Nə

¹¹ Wen naa Dengnaan a wuwang, be mee bəring
ɗepiyaa ɗe nii ɗar a kyen fen, ɗe səm kə gwar ɗe
wur lang bəring ɗepiyaa nə a Ngwe ɗe ndəre, kə
Nguzeen. Wur candyeel a ndəən ar ɗe ndəre, kə
cin lek zak.

¹² Yit wur mo a kaa aawus sə, kə wur kə
mbiikáa mə mulki mo ɗes nkaa káa wur zak. Wur

kə mee səm de nə a rəran nkaa shin, de baa mee gurum mak man nə kas, see a wur shikáa wur bejee dak.

¹³ Wur lep lée de səben de mo kə lep ndəən toom, kə səm wur nə a Pwoo Naan.

¹⁴ Nenlek de mo ndəən dengnaan, moo mwaan ndang wur nkaa bəring dəpiyaa-piyaa mo, kə mo tap lep a lee lilin dəpiyaa kə debang.

¹⁵ Mee kwai desese jì put mpwoo wur. A shi kwai desə be wur nsaa gurum de mo nyil nə mo shinə-shinə, <<Wur nse mulki nkaa mo a shi dūl shool.>> Wur ntəreng am anab nə a peetəreng anab de nə a mə tuup Naan debal met jir.

¹⁶ Nkaa nlər wur, kə nkaa cii wur, be səm de nə sat nənee, <<MISHKOOM MƏ MISHKOOM MO, DAA MƏ DAA MO.>>

¹⁷ Be nghan naa mee ngulep Naan wur dar nkaa puus, wur pərep nyer de moo yool ncáap shi doo dedes, nənee, <<Wu jì, wu kaat ashak jir, mbə gomteer dedes mə Naan.

¹⁸ Mbəkə wuu se luwa mishkoom mo dī, kə luwa dēnan-nan mə nenlek mo, kə luwa nen dēnan-nan mo, kə luwa mə bəring mo, kə mə nenlang bəring nə mo, kə luwa gurum mo jir, mə jeplu mo, kə mə kərem mo, dedyeen, kə dēnan.>>

¹⁹ Wen naa luwayil sə, kə mishkoom mə yil nə mo, kə nenlek mo mo, mo kuur ashak, mbəkə mo cin lek dī kə ngulang bəring dəpiyaa sə, kə nenlek wur mo.

²⁰ Mbə mo yaa luwayil nə ashak kə ngusatpwoo Naan mə dūng sə, de gyet wur cin mbii aapwoo, kə mbiinaaman mo a pee mə luwayil nə. A shi mbii aapwoo desə mo, be gyet wur num nen de mo lap mbiinaaman mə luwayil nə, kə gyet mo

seyil muriin wur zak. Mo vwet mo weet mmeen ndəən aawus de nii lap a shi fwat mə bintəka.

²¹ Mo twe koor nə mo shi kwai de nə jì put pwoo kə ngulang bəring depiyaa sə. Nyer mo jir, mo se luwa nə, mbə nə mak mo.

20

Bit nGal Məndong

¹ Dangbe Wen naa mee ngulep Naan kə sham put ndəən dengnaan, wur kə biwangpee mə wang tuun dejurum, de baa nii peedar kas sə, kə wur kə mee təzek dedes nsar wur.

² Wur yaa nwòo sə, nwòo de pəgyet nə dī yam-yam sə. A nwòo nə wur a ngujwan, ko shetan, Ngulep Naan wur bwoot ngujwaan mbə bit ngal məndong.

³ Ngulep Naan nə vwet nwòo nə sham ndəən tuun de baa nii peedar kas sə. Abwoon mənə, be wur shoot pwoo tuun nə, kə wur lus nə, mbəkə taji ngujwaan wur katpee mbə gwam gurun de ndəən yil nə mo dī zak kas, see abwoon bit ngal məndong akudang. Abwoon mənə, be mo mbwet ngujwaan nə, mbə reppee lee đak.

⁴ Dangbe wen naa mbii tong mə mulki mo, kə zak, nen de mo kə tong nkaa mbiitong mulki mo, moo shin bal mo bə tok dʏeel. Wen naa seen nen de gyet mo saa kaa mo, mbəde gyet mo shin camkat mbə Jesu, kə mbə pwoo Naan. Baa gyet moo seyil luwayil nə koo mə riin wur kas, kə baa gyet mo lap mbiinaaman mə luwayil nə nkaa pəkyeen mo mo, koo nkaa sar mo mo kas. Mo baa shin seen mo, mbe mo se mulki ashak kə Kristi mbə bit dubu məndong.

⁵ Koor nen də mumurap nə mo nkat seen kas, see mbwoon bit mo ngal mändong akudang. A desə nə a yool a pee muut de nshee.

⁶ Dəret kə dəbang a nen de mo mak yool a peemúut dínshée dīisi nə. Baa muut dəvəl mak katbal nkaa mo kas, mbə mo nde a pris mə Naan mo, kə mə Kristi, mbə mo nse mulki ashak kə wur mbə bit mo ngal mändong.

Can Dyeel nShetan

⁷ Abwoon de bit ngal mändong nə mo del, be mo nfwen shetan ndəən lushoot de mo bwoot wur də.

⁸ Be ngujwaan wur nput dəm mbəkə wur gwam gurun de mo ndəən yil nə mo də, ndəən kwang defeer mə yil nə. Yil dīisi nə mo a Gok, kə Magok, wur cak mo le ashak mbə lek. Duu mo nə dee a kaa dyes mpwoo am baahar sə.

⁹ Mo mpəər nkaa yil nə jir, mbə mo ndəm neer mpeedə nen Naan moo kuur də, kə yil de wur wal nnə. Dangbə wus ntong a dengnaan sham se mo.

¹⁰ Dangbə ngujwaan de gyet wur gwam mo, mo nvwet wur ndəən aawus de nii lap a shi fwat mə bindəga, nbeede luwayil nə kə ngusatpwoo Naan mə dung sə mo. Mo nshwaajeel a peemənə mpar kə puus, mbə ngaa-ngaa.

Tokdyeel nen de mo kə murep

¹¹ Dangbə wen naa mee peetong mə mulki dedes a piyaa, gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki dīisi nə, be yil kə dengnaan mo loom ciir nyit wur, baa mee peedi bə kas.

¹² Wen naa nen mumuut, denan, kə dedyeen mo kə dar toom mulki wur, bə bəət-haal mo wang. Bə bəət-haal pwoo wang de nə a Bəət-haal mə seen.

Mo ntokɗyeel nen mumuut nə mo nkaa mbii ɗi moo cin kaaɗe mo kə ran ɗin bəət haal nə mo sə. Mo ran mo nkaa ɗak ɗe gyet nen mumuut nə mo kə cin be mo kutɗi mmeen.

¹³ Bahar war shwat nen mumuut ɗe mo ndəən war, kə muut mə peemúut mo shwat nen mumuut ɗe mo ndəən mo, koo a ngwe ɗedang ye, mo tokɗyeel mo nciit-nciit kə mbii ɗe moo kə ten cin.

¹⁴ Mbə mo vwet muut kə peemúut ndəən aawus. Aawus ɗesə nə a peemúut ɗevəl mmənə.

¹⁵ Jir ngwede baa səm wur nə a rəran ndəən bəəthaal mə seen kas, be mo kə vwet gwar mənə ndəən aawus ne.

21

Dengnaan depwoo kə yil depwoo

¹ Wen naa ɗengnaan depwoo kə bəm-yil depwoo, mbəɗe ɗengnaan ɗinshee, kə bəm-yil ɗinshee nə, mo kuɗi kas, kə baa mee baahar kuɗi kas.

² Wen naa yil ɗebang, Jerusalem depwoo, nə sham put ndəən ɗengnaan pee Naan ɗə. Mo tap ɗak war a kaa matpoo ɗe war lep léé rəret mbə kaat kə mish war sə.

³ Dangbə nghan kəlɔng mee ɗoo put a peetong mə mulki nə, nə sat nənee, <<Wu naa! Peetong Naan nə ashak kə gurum mo, wur ntong ashak kə mo. Mo mbə ɗee a nen wur mo, kə Naan wur shikáa fən ntong ashak kə mo, nwur ndee a Naan mo zak.

⁴ Wur mbə mpwes koo a yitmwaan ɗedangyi ndəən yit mo mo. Baa mee muut koo maap, koo

wal, koo shwal kudi kas, mbəde mbə deyam mo
kə del seet.>>

⁵ Wur de də wur kə tong nkaa peetong mə
mulki nə wur sat nənee, <<Wen nkaa dak
koo meye, a depwoo.>> Dangbe wur sat nənee,
<<A ran mbii desə, mbəde mo mak kə gurum
shinzeen, kə mo azeen zak.>>

⁶ Wur sat nghan nənee, <<Nə kə chin. A an a
Alfa nə kə Omega, dīnshee nə, kə kyes nə. Ngwe
de am tu wur, an bə shin am nwur nzuu, ndəən
tubut mə am seen sə.

⁷ Nen də mo se koorong, bə mo nse kop mbii
desə mo jir. An ndee a Naan mo, kə mo dee a
jepfen mo.

⁸ Mbə nenkərmuut mo, kə nencii cinzeen mo, kə
nendebish mo, kə nentukáa mo, kə nenngaa mo,
kə soot mo, kə nenseyil nkùm mo, kə nencin dung
mo, mo nfwo mo ndəən aawus de nii lap wus a shi
fwat mə bintəka. Dese nə a muut devəl mməne.>>

*Jerusalem depwoo ne,
Matpoo nLaatəm nə*

⁹ Memee mbut nenlepnaan de pwoovəl sə mo,
de mo kə daa mo pwoovəl, gam kə jeel de pwoovəl
mə kyes nə sə mo, jì sat nghan nənee, <<A jì,
kə nghan kám matpoo nə dī nghan, də war a mat
nlaatəm nə.>>

¹⁰ Bə wur mang an seet kə nə dəən Riin shin kaa
adəng zuul dades dang wurang, kə wur kam pee
yil dəbang nghan. Jerusalem nə tong adeng sham
put pə Naan dī.

¹¹ Nə bangpee shi ram nNaan, kə bangpee nə
a kaa mə jwak dekərəm mo sə, kaa bangpee mə
jaspa sə. Nə bangpee kyel-kyel!

¹² Nə kə mee kok dədəs, dewurang, de nə kə polu mo kaapaat baavəl. Nenlepnaan mo kaapaat baavəl, moo đar mpolu desə mo, Mo ran səm soon dekaapaat baavəl mə nen Izrel mo nkaa polu dekaapaat baavəl desə nə mo.

¹³ Də polu mo kun nsar puus kaa, polu mo kun nkwang ndeel, polu mo kun nkwang ngyeen, kə mo kun nə sarpuus sham.

¹⁴ Kok mə yil nə kə kuk mo kaapaat baavəl. Mo ran səm jeplep də kaapaat baavəl Laatəm nə mo nkaa mo.

¹⁵ Ngulepnaan de wur leshap kə nghan, wur kə mbiikám pee, de mo đak nə a shi zinariya, mbəkə wur kám yil nə də, kə polu nə mo, kə kok nə mo.

¹⁶ Shwəl nyil nə kə kaam nə, mo a nciit-nciit. Ngulepnaan nə wur kam yil nə, bə wur kat nə wul meel ngal kaapaat ndəən səben nyil nə, kə kaam nə, kə wurang nə nciit-nciit.

¹⁷ Ngulepnaan nə wur waa kám kaam kok nə, be nə a shii kambil məndong kə laarfeer baafeer ntoon kə nəər nə.

¹⁸ Mo đak kok nyil nə a shi jasper, kə yil nə a shi zinariya kəding-ding, nə məlep kaa mbiinaarin.

¹⁹ Mo đak jwat nkuk kok mə yil nə mo shi nghək daret.

Modak kuk đinshee nə a shi jasper,
 devəl nə a shi safiya,
 dekun nə a shi aget,
 defeer nə a shi emiral,

²⁰ Depaat nə a shi Onis,
 depeemee nə a shi rubi,
 Depwoovəl nə a shi krisolait,
 depwookun nə a shi beril,

Depwoofeer nə a shi topas,
dekaapaat nə a shi tokwes,
dekaapaat baaməndong nə a shi jasinƒ,
dekaapaat baavəl nə a shi ametis.

²¹ Mo ɗak koo a pwoolu ɗedangyi dekaapaat
baavəl sə mo shi mee nghəkderet ɗe moo pet nə a
peyal. Koo a pwoolu ɗedang ye, be nə mang peyal
məndong. Ar ɗedes ɗə nə nyilkaam nə mo mo ɗak
a shi zinariya kədəng-dəng kaa binaariin sə.

²² Baa wen naa mee Lu Naan ɗedes ɗe ndəən yil
nə kas, mbəɗe Daa Naan ɗəbal met jir, kə Laatəm
nə, a mo a Lu Naan ɗedes.

²³ Baa yil nii rəbet puus, koo tar mbə kənə ɓang
nə ɗi kas, mbəɗe ɗedes Naan nii ɓang yil nə jir, kə
Laatəm wur a ngyam yil ne.

²⁴ Bə song yil nə mo mwaan a ndəən peebang
nə, kə mishkoom mə Bəm-yil nə mo, mo nji kə
ɗedes mo mo ndəən nə.

²⁵ Baa mo cam shoot polu nə mo koo yit
məndong kas, mbəɗe baa mee paar nden ɗi kas.

²⁶ Bə yil nə mo bə ji kə ram, kə Long mo mo,
ndəən nə jir.

²⁷ Baa mee mbii ɗerap mmak ɗel ɗe ndəən yil nə
kas. Koo ngwe ɗe wur cin mbəɗe mə nashweep,
koo gwampee, be baa mo cam ɗel ndəən yil nə
kas, mbe see a nen ɗe səm mo mo a rəran ndəən
bəəthaal mə seen Laatəm bejee ɗak.

22

Geen ɗe Nə a Mə Seen

¹ Dangbe ngulep Naan wur kám mee geen nghan, de nə a mə am mə seen. Am nə dong yet-yet. Am nə put a peetong mə mulki Naan, kə mə Laatəm ne.

² Am desə nə sham a nnaar ar dedes mə yil nə. Təng mə seen nii dar mpwoo geen nə koo nkwang dedang ye. Nii lăa-lăa mo kaapaat baavəl, koo tar dedangyi mə laatəng mo. Kom təng desə nə a mbə baar gurum dī mə yil nə mo jir, shinə-shinə.

³ Baa mee mbii debish mmak del ndəən yil nə zak kas. Peetong mə mulki Naan kə Laatəm, mo ntong ndəən yil nə, kə kərem wur mo nseyil nwur.

⁴ Mo nnaa yit Naan, moo nnaa səm wur nkaa pəkyeen mo mo.

⁵ Baa mee par kuđi zak kas. Baa mo nwaa kuđi kə cin đak kə peebang mə ngyam zak kas, koo mə puus kas, mbəde Daa Naan wur nshin peebang mo, kə mo nse mulki mbe ngaa-ngaa.

Ji nJesu

⁶ Ngulepnaan wur sat nghan nənee, <<Pwoo desə nə mo mak de gurum nshínzeen mo, Kə mo azeen zak. Daa Naan de wur cin Riin wur nensatpwoo wur mo, wur lep ngulep wur, mbəkə ngulep nə wur kám đin nkərem wur mo, mbii de a ting mo ncín akyeen kələk.>>

⁷ <<Jesu sat nə nee, Wu naa, nghan kə jì kələk-kələk! Deret nkat ngwe de wur tap pwoo də nen satpwoo nan mo ran ndəən ngarvit desə.>>

⁸ A nghan Joon, a an a ngwede nkələng, dang nnaa mbii desə mo, kaade nghan kələng dang nghan naa mo, bə nghan taa nyil shii ngulepnaan

nə kə nghan seyil de wur də kə kám mbii desə nə mo nghan.

⁹ Mbe wur sat nghan nānee, <Taji a seyil nghan kas, nnə wudin a kərem kaa nghan sə, kə dyemnəən fun nensatpwoo Naan mo, kə jir nen de moo tap kə pwoo derəran ndəən bəəthaal desə nə. Wu seyil a nNaan!>

¹⁰ Ngulep nə wur sat nghan nānee, << Pwoo Naan de mo ndəən bəəthaal desə, taji a paa mo kas, mbəde pee nə wul, mbəkə mbii desə nə mo cin dī.

¹¹ Wu yit kə ngucin mbii debish mo, be wur sekyeen kə cin nə. Wu yit kə ngucin mbii derap mo, be wur sekyeen kə chin mo. Ngucin mbii din ndəre mo, wu yit kə wur sekyeen kə cin din ndəre wur. Ngwe de wur a debang be wur sekyeen de a debang.>>

¹² <<Wu naa, nghan pə jì kəlak-kəlak ashak kə kwat fən. Wen shin nə nkòo a weye, nciit-nciit kə mbii de gurum kə ten cin mo.

¹³ Wen a Alfa kə Omega, de a nghan a Təleng kə mbii mo, kə de mbwoon kə mo, nghan a Dinshee kə Kyes kə mbii mo jir zak.

¹⁴ Nen de mo vvang lée mo mo bang-bang, be mo nkat deret, mbəde a mo nkat iiko mbə se laatəng də mə seen nə, kə mo ndel mpolu nə mo, mbə del ndəən yil ne.

¹⁵ Mbwoon yil nə, be as mo dī, kə soot mo, kə nenngaa mo, kə nentukaa mo, kə nenseyil nkum mo, kə jir nen de mo rəbet cìn dung mo.

¹⁶ A nghan a Jesu kən lep ngulep fen, mbəkə wur shin langteng desə mo nwaa, mbə Ekəlisya

mo. A nghan a cirem kə dang Devit, kə a nghan a Tar mangbit, de nii bangpee sə.>>

¹⁷ Riin nə kə matpoo nə, mo sat nənee, <<A jì! >> Wu yit kə koo a weye, de wur kələngpee, be wur sat nənee, <<A jì.>> Wu yit kə koo a weye de neen am tu wur, mbə am mə seen, be wu yit kə wur jì, mbəkə wur lap am mə seen nə shwaa de shi zuum.

¹⁸ Wen Joon pə dul kom kòo a weye shibal nee koo a weyii de wur kələng pwoo de mo ran ndəən ngarvit desə, de mo put pee Riin Naan dī. Katdang mee gurum le mee pwoo nkaa de mo kə ten ran ndəən ngarvit desə nə, be Naan wur le kwat pwoo ngwar mənə a shi jeel de mo kə ten ran ndəən ngarvit desə.

¹⁹ Katdang mee ngwe mang mee mbii baa kə nə ndəən pwoo de mo a rəran, de mo put a pee Riin Naan ndəən ngarvit desə, be Naan mbə mang pak pwoo məwur ndəən təng mə seen kə ndəən Yil Debang, kaadə mo kə sat ndəən ngarvit desə.

²⁰ Gwar de wu shin camkat mbə mbii desə nə mo jir, wur sat nənee, <<Ii, nghan pə ji kələk-kələk. Nə akəsə. A jì, Daa Jesu.>>

²¹ Deret Daa Jesu tong ashak kə wun jir. Naasə.

Manji Yiljep Mupun New Testament

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages and The Seed Company

Language: Mupun (Mwaghavul)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 3 Jul 2025

77a1013c-7c23-599f-9af1-1adbfc09489